

W GMINNE WIEŚCI

ISSN 1442-5022

**KWARTALNIK SPOŁECZNO - KULTURALNY
GMINY KAMIONKA WIELKA**

Nr 52 ROK XIII PAŹDZIERNIK, LISTOPAD, GRUDZIEŃ 2013r. Cena 3 PLN

Massterpato, Dzewica i dziecko w uścisku na polnie

**Radosnych Świąt Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej pomysłowości w 2014 Roku**

wszystkim naszym Czytelnikom życzy Redakcja

50 lat razem

Jubileuszowa uroczystość 50- lecia zawarcia związku małżeńskiego rozpoczęła się w kościele w Kamionce Wielkiej, uroczystym nabożeństwem w intencji Jubilatów i ich rodzin, którą celebrował ks. Prałat Stanisław Ruchała.

Dalsza część spotkania odbyła się w Domu Weselnym „Acapulco” w Kamionce Małej, gdzie gości witał Kazimierz Siedlarz - Wójt Gminy, Zenon Kruczek - Przewodniczący Rady Gminy oraz Halina Malczak - kierownik Urzędu Stanu Cywilnego. Dekoracji Dostojnych Jubilatów, Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, przyznanymi przez prezydenta RP Bronisława Komorowskiego dokonał Kazimierz Siedlarz Wójt Gminy.

Obchodzony przez was złoty jubileusz pożycia małżeńskiego jest najlepszym dowodem ogromnego Waszego wkładu w umacnianie małżeństwa i rodziny, a dla tych instytucji nadeszły dzisiaj niestety nie najlepsze czasy - powiedział Wójt Gminy do dostojnych jubilatów. Oprócz medali i listów gratulacyjnych były kwiaty oraz kronika z życia

Ojca Świętego Jana Pawła II. Goście zasiedli do uroczystego obiadu, była lampka szampa oraz gromkie 100 lat.

Pół wieku temu przysięgali sobie miłość: Zofia i Czesław Basiagowie, Czesława i Jan Doboszowie, Janina i Alfons Gieńcowie, Helena i Piotr Janowcowie, Janina i Stanisław Kachniarzowie, Bernadeta i Tadeusz Kielbasowie, Anna i Piotr Kmakowie, Władysława i Piotr Krokowie, Helena i Władysław Michalikowie, Maria i Stanisław Michalikowie, Maria i Włodzimierz Michalikowie, Irena i Bolesław Migaczowie, Janina i Stefan Morańscy, Maria i Tadeusz Piaseccy, Stanisława i Józef Popielowie, Janina i Zenon Porębowie, Apolonia i Stanisław Porębowie, Janina i Jan Ruminowie, Janina i Stanisław Sędziemirowie, Krystyna i Antoni Skrzypcowie, oraz Stanisława i Jan Szczurkowie.

(H.M.)

Fot. K. Ogorzałek

Niech wigilijny wieczór i nadchodzące Święta Bożego Narodzenia będą dla każdego z Was źródłem szczęścia, radości i pokoju, czasem spędzonym bez pośpiechu, w rodzinnej atmosferze.

Nowy 2014 rok niech obdaruje pomyślnością oraz obfituje w zdrowie i dostatek.

Niech doda sił w dążeniu do wyznaczonych celów i wytrwałości w zmaganiu z przeciwnościami.

Przewodniczący
Rady Gminy Kamionka Wielka
Zenon Kruczek

Wójt Gminy
Kamionka Wielka
Kazimierz Siedlarz

W numerze:

- str. 2 50 lat razem
- str. 3 Sesja w gminie
- str. 4 Myśląc o Bożym Narodzeniu
- str. 5-6 Zimowe ogłoszenia
- str. 7 Fundusze unijne w gminie
- str. 8-9 Inwestycje w gminie
- str. 9 Angielski w bibliotece
- str. 10 Środki unijne w GOK
- str. 11 Spacerkiem po historii
- str. 12 Pielęgnacja roślin
- str. 12 Pomiar prędkości
- str. 13 Krzyż Święty w Boguszy
- str. 14-15 Męczeństwo księdza Prymasa
- str. 16-17 Młodzież potrafi
- str. 17 Z poetyckiej szuflady
- str. 18 Czy obronimy polski patriotyzm?
- str. 19 Konkurs bajek
- str. 20 Boimy się zimy
- str. 21 Turniej siatkówki
- str. 22 W-f z klasą
- str. 23 Mistrzowie są wśród nas
- str. 24 Biegi w Krynicy
- str. 25 Odeszła cicho, jak żyła
- str. 26 *Herody, Turonie i Draby...*
- str. 27 35 lecie *Kamionczanek*
- str. 28 *Lachoskie godonie w Mszalnicy*

Sesja w gminie

W dniu 16 października 2013 roku odbyło się dwudzieste dziewiąte posiedzenie Rady Gminy obecnej kadencji. Rada Gminy podjęła m.in. uchwałę w sprawie przystąpienia do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Kamionka Wielka w zakresie zmiany przeznaczenia działki nr 1146/2 i część działki 866/22 w Mystkowie, część działek nr 3103 i 3294 oraz działki nr 3070 w Kamionce Małej na tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

Radni podjęli uchwałę w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów ustalając, że odbiór niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w okresie od maja do września odbywał się będzie dwa razy w miesiącu.

Ponadto podjęto uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat za wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych. Mimo, iż żłobki i kluby dziecięce nie funkcjonują na terenie gminy, zgodnie z art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 obowiązkiem Rady Gminy jest ustalić wysokość opłat za wpis do rejestru żłobków i klubów dziecięcych, której wysokość nie może być wyższa niż 50 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, które od 1 stycznia 2013 roku wynosi 1.600 zł a od 1 stycznia 2014 roku wynosić będzie 1.680 zł. Ustalono opłaty na poziomie 20 % minimalnego wynagrodzenia, co stanowi kwotę 320 zł, a od 01 stycznia 2014 roku wyniesie 336 zł.

Podjęto też uchwałę w sprawie ustalenia sposobu sprawienia pogrzebu oraz zasad zwrotu wydatków związanych z obowiązkiem sprawienia pogrzebu w ramach zadań własnych z zakresu pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym realizowanym przez Gminę Kamionka Wielka. Obowiązkiem gminy jest sprawienie pogrzebu osobom:

- 1) bezdomnym zmarłym na terenie Gminy Kamionka Wielka,
- 2) które zamieszkiwały lub przebywały na terenie Gminy Kamionka Wielka i nie posiadały osób zobowiązanych do alimentacji lub posiadały osoby zobowiązane do alimentacji, ale nie mają one możliwości sprawienia pogrzebu lub uchylają się od tego obowiązku,
- 3) zmarłym bez ustalonej tożsamości, których zwłoki odnaleziono na terenie Gminy Kamionka Wielka,
- 4) mieszkańcom innych gmin o ustalonej tożsamości, którzy zmarli lub których zwłoki odnaleziono na terenie Gminy Kamionka Wielka.

Gmina ma obowiązek sprawienia pogrzebu oraz prawo dochodzenia zwrotu poniesionych kosztów.

Ustalono też szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również trybu ich pobierania oraz zasady zwrotu wydatków na pomoc rzeczową, zasiłki okresowe i zasiłki celowe. Dotyczy to osób, których dochody nie przekraczają kryterium dochodowego, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej oraz osób, których dochody przekraczają. Osoby, których dochody przekraczają kryterium dochodowe mogą skorzystać z pomocy rzeczowej, zasiłków celowych i okresowych pod warunkiem zwrotu udzielonej pomocy. Radni zwrócili też uwagę na problem dzików, których na terenie gminy jest bardzo dużo i wyrządzają ogromne szkody nie tylko w uprawach polowych, ale również w ogrodach przydomowych. W związku z tym celowym jest wystąpienie do odpowiednich instytucji w sprawie zwiększenia odstrzału dzików.

Poruszono też problem braku zasięgu telefonii komórkowych w niektórych rejonach na terenie gminy oraz potrzebę ponownego wystąpienia do operatorów sieci o podjęcie działań w celu poprawy łączności telefonicznej. Z treścią podjętych uchwał można zapoznać się w Biuletynie Informacji Publicznej na naszej stronie internetowej www.bip.kamionka.iap.pl

Przewodniczący Rady Gminy
Zenon Kruczek

Myśląc o bliskim Bożym Narodzeniu

Ze wzruszeniem i radością oczekujemy narodzin Odkupiciela. Na ulicach i w domach wszystko mówi o Bożym Narodzeniu. Światła, ozdoby i prezenty tworzą niepowtarzalną gwiazdkową atmosferę. Te zewnętrzne przygotowania, choć nieodzowne, nie powinny jednak odwracać naszej uwagi od istotnego i nadzwyczajnego wydarzenia, którego pamiątkę obchodzimy, to mianowicie od narodzin Jezusa bezcennego daru, jaki Ojciec ofiarował ludzkości.

Liturgia, a zwłaszcza czytanie Ewangelii pomaga nam lepiej przeżyć Wigilię Bożego Narodzenia.

Oddajmy się na chwilę kontemplacji betlejemskiej stajenki. Królowi Wszechświata nie zapewniono nawet tego niezbędnego minimum, jakie każda rodzina przygotowuje na przyjęcie nowego dziecka. Maryja i Józef, dla których nie było miejsca w gospodzie, muszą szukać schronienia w ubogiej stajni. Pierwszą kołyską Nowo Narodzonego staje się żłób (por. Łk 2, 7). W takiej właśnie scenerii skrajnego ubóstwa Bóg stał się jednym z nas. Tak przychodzi na świat Jednorodzony Syn Ojca, oczekiwany przez narody, Święta Brama zbawienia, która prowadzi nas do pełni nieśmiertelnego życia.

W stajence jest przy Jezusie Maryja, Dziewicza Matka, która potrafiła przyjąć słowo Boże z całkowitym posłuszeństwem. Jest też Józef, Jej czysty oblubieniec, posłuszny tajemnym zamysłom Wszechmocnego nawet w obliczu wydarzeń niezrozumiałych i trudnych do przyjęcia.

Ta scena, w całej swojej prostocie, jest milczącym wezwaniem, abyśmy dostrzegli rzeczywistą wartość tajemnicy Bożego Narodzenia – tajemnicy pokory i miłości, radości i troski o ubogich.

Podczas gdy w domach są już prawie gotowe betlejemskie szopki i wszyscy przygotowują się, aby spędzić Boże Narodzenie w spokojnej, rodzinnej atmosferze, niech nie zabraknie też gestu solidarności wobec tych, którzy niestety przeżywają te dni w samotności i cierpieniu. Tym większa stanie się radość tych świąt, im bardziej będziemy umieli dzielić się nią nie tylko w rodzinie i z przyjaciółmi, ale także z tymi, którzy oczekują od nas konkretnego dowodu pamięci.

Z rozważania Jana Pawła II
przed modlitwą "Anioł Pański",
24 XII 2000 r.

Zimowe ogłoszenia

Komunikat Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego do właścicieli, zarządców i użytkowników obiektów budowlanych w związku z koniecznością dostosowania obiektów budowlanych do wymagań sezonu jesienno-zimowego 2013

Przypominam, że na właścicielach, zarządcach i użytkownikach obiektów budowlanych ciąży obowiązek zapewnienia co najmniej jednej w roku kontroli stanu technicznego użytkowanego obiektu budowlanego (zgodnie z art. 62 ust. 1 *ustawy – Prawo budowlane*).

W związku z rozpoczęciem sezonu jesienno-zimowego i występowaniem zagrożeń związanych z eksploatacją instalacji grzewczych zalecam sprawdzenie stanu technicznego przewodów kominowych: dymowych, spalinowych i wentylacyjnych (art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. c *ustawy – Prawo budowlane*). Zgodnie z przepisami kontrolę stanu technicznego przewodów kominowych powinny przeprowadzać – w odniesieniu do przewodów dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych – osoby mające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominarskim lub osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności. W odniesieniu do kominów przemysłowych i kominów wolno stojących oraz kominów lub przewodów kominowych, w których ciąg kominowy jest wymuszony pracą urządzeń mechanicznych – tylko osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.

Jednocześnie przypominam, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. *w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów* (Dz. U. Nr 109, poz. 719) właściciele i zarządcy obiektów mają obowiązek usuwania zanieczyszczeń z przewodów kominowych.

Brak szczelności i sprawności urządzeń spalających paliwa, instalacji kominowych i gazowych oraz brak drożności i właściwego ciągu przewodów wentylacyjnych są najczęstszymi przyczynami zagrożeń, takich jak zatrucia tlenkiem węgla (czadem) oraz wybuchy gazu i pożary.

Obowiązek usunięcia w czasie lub bezpośrednio po kontroli stwierdzonych uszkodzeń oraz uzupełnienia braków, które mogłyby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia, pożar, wybuch lub zatrucie gazem spoczywa na właścicielach, zarządcach i użytkownikach obiektów budowlanych (art. 70 ust. 1 *ustawy – Prawo budowlane*).

Ponadto przypominam, że kto nie zapewnia wykonania okresowej kontroli podlega karze grzywny (zgodnie z art. 93 pkt 8 *ustawy – Prawo budowlane*). A kto niewłaściwie utrzymuje i użytkuje obiekt budowlany lub nie zapewnia bezpieczeństwa użytkowania obiektu podlega karze grzywny nie mniejszej niż 100 stawek dziennych, karze ograniczenia albo pozbawienia wolności do roku (art. 91a *ustawy – Prawo budowlane*).

Robert Dziwiński
Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego

Warszawa, 9 października 2013 r.

Dbaj o dzieci – NIE PAL ŚMIECI !!!!

Pamiętajmy o tym, że piece domowe w żadnym przypadku nie powinny służyć spalaniu śmieci, gdyż nie są do tego przystosowane. Spalanie śmieci w domowych piecach odbywa się w zbyt niskiej temperaturze, powodując tym samym produkowanie szkodliwych substancji gazowych, mających bardzo niekorzystny wpływ nie tylko na ludzi, ale również na otaczające nas środowisko przyrodnicze.

Zanieczyszczenia powstające podczas spalania śmieci w piecach domowych uwalniane są do powietrza na bardzo małej wysokości i nie są rozpraszane przez wiatr. Wiąże się to z wysoką koncentracją zanieczyszczeń w obrębie nieruchomości, w której spalane są śmieci. Ponadto spalanie śmieci w piecach domowych prowadzi do odkładania się na wewnętrznych ścianach kominów tzw. sadzy mokrej, której nadmiar może spowodować

pożar przewodu kominowego, a tym samym przyczynić się do pożaru domu!

Spalanie śmieci w domowych piecach powoduje liczne choroby układu oddechowego, alergię i nowotwory!!!

Podczas spalania emitowane są do atmosfery:

- **pyły** – prowadzące do zanieczyszczenia organizmu człowieka metalami ciężkimi;
- **tlenki węgla** – potocznie zwane czadem, silnie trujące i niebezpieczne;
- **tlenki azotu** – powodujące poważne uszkodzenia płuc;
- **dwutlenek siarki**;
- **chlorowodory**;
- **cyjanowodory**;
- **rakotwórcze dioksyny**.

Wszystkie te związki pozostają w sąsiedztwie komina, z którego się wydostają - wdychane

są przez okolicznych mieszkańców, wnika do gleby i wód, a także wciskają się wszystkimi szparami do wnętrza sąsiednich domów.

Jeśli nie zaczniemy dbać o środowisko, w którym żyjemy z biegiem czasu będzie nam się żyło coraz gorzej. Zanieczyszczone powietrze, pełne szkodliwych gazów to zabójcza broń, która niszczy nie tylko nas ludzi, ale także bardzo wiele gatunków roślin i zwierząt, które są dla nas źródłem życia.

Z ustawy o odpadach jasno wynika, że palenie śmieci możliwe jest wyłącznie w profesjonalnych spalarniach odpadów.

Spalanie śmieci w domowych piecach jest karane grzywną, która maksymalnie może wynieść nawet do 5 000 złotych !

I.S.

UWAGA!

W związku z otrzymanym pismem z Powiatowego Inspektoratu Nadzoru

Budowlanego w Nowym Sączu o zbliżającym się okresie zimowym oraz wynikających z tego tytułu obowiązkach, Gmina Kamionka Wielka zwraca się z prośbą o podjęcie niezbędnych działań wynikających z art. 61 pkt. 2 ustawy Prawo budowlane. W szczególności chodzi tu o podjęcie przez właścicieli, zarządców i administratorów obiektów budowlanych obowiązku monitorowania pokrywy śnieżnej lub lodowej, zalegającej na dachach, stropodachach,

tarasach użytkowych, balkonach i tym podobnych elementach budynku.

W przypadku znacznych nagromadzeń śniegu lub lodu, sopli i nawisów lodowych, mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa, odpowiedzialny za stan techniczny obiektu zobowiązany jest podjąć niezwłoczne działania, aby je usunąć.

Prace te należy wykonać ze szczególnym uwzględnieniem przepisów BHP, pod nadzorem osób uprawnionych (tak jak roboty na wysokościach).

(A.S.)

Oznaczenie nieruchomości

Wójt Gminy Kamionka Wielka informuje, że zgodnie z art. 47b ust.1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego (t. j. Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 ze zm.), do zadań właściciela posesji należy umieszczenie w widocznym miejscu tabliczki z numerem porządkowym nieruchomości. Właściciel nieruchomości ma obowiązek dbać o stan tabliczki, aby cały czas była ona widoczna i czytelna, także po zapadnięciu zmroku.

Brak odpowiedniego oznaczenia porządkowego nieruchomości (budynku), stanowi wykroczenie, które podlega karze grzywny do 250 zł albo karze nagany, zgodnie z art. 64 § 1 Kodeksu Wykroczeń (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 482).

Niezależnie od przepisów prawa, prawidłowe oznaczenie nieruchomości ułatwia jej odszukanie przez służby ratownicze i wszystkie osoby zainteresowane.

M.P

Fundusze unijne w Gminie Kamionka Wielka

Gmina Kamionka Wielka realizuje dwa etapy projektu „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu mieszkańców gminy Kamionka Wielka”. W ramach tych dwóch zadań wybrano 200 gospodarstw domowych, którym dostarczono już zestawy komputerowe i zamontowano dostęp do sieci Internet. Dzięki temu rodziny zagrożone wykluczeniem cyfrowym z powodu trudnej sytuacji materialnej lub niepełnosprawności, które zostały zakwalifikowane do udziału w projekcie, mają możliwość posługiwania się w codziennych sprawach komputerem, a poprzez dostęp do Internetu młodzież szkolna ma narzędzie do zdobywania wiedzy. Ułatwienie to może być pomocne także w poszukiwaniu pracy.

Wartość obydwu realizowanych etapów projektu wynosi blisko 2 mln złotych i w całości jest finansowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka Działanie 8.3 Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu – elnclusion.

W tym roku złożone zostały kolejne wnioski o pozyskanie środków europejskich na rozwój infrastruktury gminnej. W ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wie-

skich 2007 – 2013, złożono wniosek na budowę boisk sportowych w Mystkowie i Jamnicy, a także na budowę oświetlenia ulicznego drogi powiatowej w Królowej Górnej.

Instytucja Wdrażająca, czyli Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, pozytywnie

Zespołu Szkół Podstawowo – Gimnazjalnych w Mystkowie i przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Jamnicy do końca sierpnia 2014 roku.

Natomiast budowa oświetlenia ulicznego drogi powiatowej w Królowej Górnej zostanie zrealizowane do końca lipca 2014 roku.

ocenila te projekty przyznając dofinansowanie na ich realizację. Po przeprowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego dofinansowanie wynosi:

- boiska w Mystkowie ok. 270 tysięcy zł.
- boiska i plac zabaw w Jamnicy ok. 170 tysięcy zł.
- oświetlenie uliczne drogi powiatowej w Królowej Górnej ok. 70 tysięcy zł.

Boiska sportowe powstaną przy

W ramach działania Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju „Małe projekty” PROW 2007 – 2013, poprzez Lokalną Grupę Działania „Korona Sądecka”, Gmina Kamionka Wielka złożyła wniosek o pozyskanie środków finansowych na projekt pn: „Pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego i historycznego w Naszej Małej Ojczyźnie - Gminie Kamionka Wielka”. Operacja ma na celu zrealizowanie programu telewizyjnego, popu-

laryzującego tradycję kulturową i historyczną, a także walory krajobrazowo - przyrodnicze naszej gminy. Wydany zostanie także folder promujący naszą gminę, w 4 różnych językach. Szacowana wartość projektu to kwota 78 tysięcy złotych zaś wnioskowana wartość dofinansowania 50 tysięcy zł.

Wniosek został oceniony pozytywnie przez Lokalną Grupę Działania „Korona Sądecka” i obecnie czeka na ocenę przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w Krakowie.

Fundusze unijne dostępne są nie tylko dla wielkich miast i przedsiębiorstw, ale także dla osób fizycznych, małych firm i stowarzyszeń. W ramach projektów unijnych buduje się nie tylko drogi, boiska sportowe, parkingi, oświetlenia uliczne czy kanalizację. Realizowane są również przedsięwzięcia z zakresu kulturowania tradycji regionalnych. Realizacja projektów unijnych pozwala nam codziennie żyć wygodnie.

(D.J.)

Fot. autora

Inwestycje w Gminie Kamionka Wielka

Z końcem października br., zostały zakończone roboty budowlane dotyczące remontu mostów „Bratyszowiec” w Królowej Górnej oraz „Styrek” w Mszalnicy, zniszczonych podczas powodzi w 2010 roku. Gmina Kamionka Wielka pozy-

Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Nowym Sączu. Wynik tej kontroli był dla Gminy pozytywny. Wartość zrealizowanych robót to kwota blisko 240 tysięcy zł, które w całości zostały pokryte z uzyskanej dotacji.

wych na budowę odcinka chodnika w ciągu drogi powiatowej w Kamionce Górnej. Wniosek został oceniony pozytywnie przez Lokalną Grupę Działania „Korona Sądecka” i obecnie czeka na ocenę przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego w Krakowie.

wanych przez osuwisko w 2010 roku. Koszt zadania wyniósł 98. 388,30 zł. Środki w całości pochodziły z budżetu gminy. Obecnie na tym terenie trwa budowa sieci kanalizacji sanitarnej. W wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicz-

Most „Bratyszowiec” w Królowej Górnej

skąła na te zadania środki z budżetu państwa na usuwanie skutków klęsk żywiołowych. Dzięki temu polepszyła się infrastruktura drogowa - mostowa, zniszczona wskutek działania powodzi w 2010 roku.

W ramach tych zadań wzmocnione zostały przyczółki mostów, wymieniono nawierzchnię a także balustrady.

Zadania te były także przedmiotem wnikliwej kontroli Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Kontrolę realizacji prac remontowych w dniu 15 października 2013 roku przeprowadziła Pani Małgorzata Mordarska – Duda – Kierownik Delegatury

W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców, wybudowany został odcinek chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1573K w Mszalnicy. Koszt inwestycji wyniósł 105 tysięcy złotych, z czego ze środków Unii Europejskiej pozyskano kwotę 70 tysięcy zł., w ramach działania Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju dla operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy „Odnowa i rozwój wsi” PROW 2007 – 2013, poprzez Lokalną Grupę Działania „Korona Sądecka”.

W ramach tego samego działania został złożony wniosek o pozyskanie środków finanso-

Trwają prace związane z wykonaniem docieplenia istniejącego budynku gimnazjum wraz z salą gimnastyczną w Mystkowie. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego wyłoniony został wykonawca - Zakład Budowlany KAN -BUD Mariusz Kantor ul. Długoszowskiego 50 d, 33-300 Nowy Sącz. Koszt zadania wynosi 337.264,87 zł. Środki pochodzą z budżetu gminy. Prace mają zostać zakończone do dnia 30.11.2013 roku.

Wybudowany został wodociąg na terenie byłego kamieniołomu w Kamionce Wielkiej i Mystkowie, z którego zasilane jest osiedle domów jednorodzinnych powstałe dla osób poszkodo-

nego wyłoniono wykonawcę, którym jest Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego oraz Sieci i Instalacji Budowlanych MEN – GAZ, Czesław Wróbel 34-654 Męcina 597. Całkowity koszt zadania wynosi 708.192 złotych. To zadanie również zostało pokryte w całości z budżetu gminy. Są to środki, które Gmina musiała wydatkować zgodnie z umową z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, na gospodarkę wodno – ściekową, w ramach umorzenia pożyczki na realizację I etapu kanalizacji Gminy. Prace mają zostać zakończone do dnia 30.11.2013 roku.

Ponadto Gmina Kamionka Wielka czyni starania o pozyskanie środków finansowych na zadania związane z przeciwdziałaniem skutkom suszy hydrologicznej z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. W tym celu zostały złożone dwa wnioski o dofinansowanie do budowy studni głębinowych w miejscowościach Kamionka Wielka i Mystków. Z uwagi na to, że inwestycja realizowana będzie w 2014 roku, WFOŚiGW pisemnie zapewnił, że wnioski te zostaną rozpatrzone w pierwszej kolejności w 2014 roku. Budowa studni głębinowych zapewni dostęp do wody pitnej dla mieszkańców przysiółków „Dworskie”, „Plebańskie”, a także Domu Opieki „Samarytanin” w Kamionce Wielkiej oraz dla mieszkańców Mystkowa. Dofinansowanie można uzyskać na opracowanie dokumentacji, wykonanie studni oraz ogólnodostępnych ujęć wody. Studnie głębinowe będą dodatkowym źródłem wody zasilającym lokalne wodociągi.

Program realizowany będzie przez kolejnych 5 lat, w związku z tym Gmina wnioskować będzie o dofinansowanie na budowę kolejnych studni w miejscowościach Mszalnica

i Kamionka Wielka.

Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie zaopiniował pozytywnie 4 zadania związane z osłoną przeciwośuwiskową tj.: stabilizacja osuwiska wraz z odbudową drogi gminnej „Styrek” w Mszalnicy, przeniesienie poza obszar osuwiska uszkodzonego odcinka drogi w miejscowości Mszalnica Góry - koło Krzyża, stabilizacja osuwiska w miejscowości Kamionka Wielka, w celu zabezpieczenia drogi gminnej „Homontówka – Ziobroskówka” oraz stabilizacja osuwiska również w miejscowości Kamionka Wielka, w celu zabezpieczenia drogi gminnej „Porębówka”. Pozytywna opinia pozwoli na pozyskanie dotacji z budżetu państwa na opracowanie dokumentacji geologiczno - inżynierskiej oraz projektowo - budowlanej, a następnie na wykonanie prac, związanych z realizacją tych zadań.

Pozyskanie dotacji ze środków zewnętrznych na realizowane zadania w ogromnym stopniu przyczyniło się do rozwoju Gminy Kamionka Wielka poprzez rozbudowę infrastruktury, a tym samym do polepszenia jakości życia mieszkańców.

Wybudowany chodnik w Mszalnicy

(K.H.)

Fot. Archiwum Gminy

Angielski w Bibliotece

Gminna Biblioteka Publiczna w Kamionce Wielkiej zaprasza wszystkie dzieci w wieku 6 – 12 lat na bezpłatny komputerowy kurs języka angielskiego FunEnglish.pl.

Kurs składa się z kilkuset gier, piosenek karaoke, filmów, fotolekcji i ćwiczeń. Dzieci korzystają z niego samodzielnie – potrzebny jest im tylko komputer z dostępem do Internetu. Wystarczy, aby dziecko uczyło się w bibliotece dwa razy w tygodniu przez niecałą godzinę, aby w ciągu kilku miesięcy można było zobaczyć pierwsze efekty nauki.

Kurs to nie tylko nauka, ale też dobra zabawa. Dzieci w świecie FunEnglish.pl przeżywają przygody wraz z bohaterami gier i filmów i uczą się bezpośrednio

od native speakerów. FunEnglish.pl tworzy sytuacje komunikacyjne i sprawia, że dzieci mówią i myślą w języku angielskim. Dzięki temu postępy w nauce są znacznie szybsze niż w tradycyjnych metodach nauczania.

Kurs składa się z sześciu bloków podzielonych na 11 podrozdziałów. W skład każdego podrozdziału wchodzi gra edukacyjna, krótki film, piosenka karaoke i „foto-lekcja” oraz ponad 20 ćwiczeń. Po przejściu przez wszystkie bloki dziecko zapozna się z prawie tysiącem zwrotów przydatnych w 90% sytuacji komunikacyjnych. Cały kurs zajmuje około dziewięciu miesięcy. Przez cały czas trwania kursu dzieci będą mogły liczyć na pomoc pracowników biblioteki. A po

jego zakończeniu każde dziecko otrzyma specjalny certyfikat.

Biblioteka jest również współorganizatorem kursu języka angielskiego angielski123 dla młodzieży i dorosłych, osób poszukujących pracy, czy wyjeżdżających za granicę. Przeznaczony dla osób, które dopiero zaczynają uczyć się angielskiego lub znają jego podstawy.

Kurs angielski123.pl jest konstruowany tak, aby jego użytkownik uczył się myśleć po angielsku. Składa się z czterech poziomów, podzielonych na 22 lekcje. Zawiera ponad tysiąc interaktywnych ćwiczeń, takich jak dialogi, gry czy fotolekcje. System weryfikuje poprawność ich wykonania i pozwala na bieżąco monitorować postępy w nauce. Osoba korzystająca z kursu ma także możliwość samodzielnego sprawdzania poprawności wypowiedza-

nych słów – do obsługi wystarczy mikrofon i słuchawki.

Przebieg całego kursu zajmuje rok – zakładając, że uczestnik będzie uczył się w bibliotece dwa razy w tygodniu. Taki rytm jest najbardziej efektywny i przynosi najlepsze rezultaty. W przypadku poprawnego wykonania ponad 80% poleceń dostępnych w ramach jednego poziomu, uczestnik otrzymuje certyfikat osiągnięcia danego poziomu biegłości według Rady Europy. Biblioteka otrzymała dostęp do kursu bezpłatnie, dzięki udziałowi w projektach „Angielski 123 w bibliotece” i „FunEnglish w bibliotece”.

A.Z.

Pozyskane środki unijne w GOK

Nie jest łatwo napisać dobry projekt i wiedzą o tym najlepiej ci, którzy przynajmniej raz wnioskowali o środki unijne. Niełatwa jest zarówno część aplikacyjna ale też rozliczeniowa. Trudno jest niejednokrotnie sprostać zgodności działań wynikającymi z konkretnego programu z celami strategicznymi i priorytetami unijnymi. Do tego dochodzi oryginalność i innowacyjność projektu oraz zasięg jego oddziaływania. Poza tym nie wszystkie wydatki wynikające z projektu są kosztami kwalifikowalnymi (choćby VAT), co realnie obniża poziom dofinansowania, podwyższając tym samym wkład własny beneficjenta.

Od kilku lat Gminny Ośrodek Kultury w Kamionce Wielkiej sięga po unijne fundusze. W 2013 roku GOK realizował dwa unijne projekty: „Lato w Dolinie Kamionki – organi-

zacja imprezy kulturalnej promującej lokalne potrawy” i Zakup instrumentów i strojów dla zespołów”.

O pierwszym z nich pisaliśmy w poprzednim wydaniu „Gminnych Wieści”.

Drugi natomiast projekt wynika z potrzeb zespołów w zakresie instrumentów i strojów regionalnych. Wtajemniczeni wiedzą, że oryginalne stroje dla zespołów nie powstają maszynowo, a są wykonywane ręcznie. Dlatego są drogie, co tłumaczy dlaczego w przeszłości nosili je nieliczni.

Projekt GOK zakładał wykonanie 3 czepców haftowanych, wykonanie 2 kaftanów, 3 sztuk spodni, 4 gorsetów lachowskich, 4 par butów regionalnych. W ramach projektu zakupiono 3 instrumenty muzyczne: kontrabas, akordeon i klarnet. Wartość projektu wyniosła 30 681,12 zł brutto, z czego koszty

kwalifikowane wyniosły 24.944 zł netto. Wartość przyznanej pomocy unijnej wyniosła 19.955,20 zł.

Stroje i instrumenty zostały przekazane zespołom regionalnym: *Kamionczanki*, *Mszlńczanie* i *Skalnik*, co pozwoli przynajmniej w części zaspokoić ich potrzeby w tym zakresie.

W roku 2013 GOK złożył wniosek pt. „Kultywowanie kultury ludowej poprzez prezentację młodych muzyków ludowych w czasie imprezy „Lato w Dolinie Kamionki” o dofinansowanie w ramach działania Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju „Małe Projekty” Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, poprzez Lokalną Grupę Działania „Korona Sądecka”.

Kogo

Fot. G. Michalik

Spacerkiem po historii

Już wiele lat przed Chrystusem znaczna część dzisiejszych Węgier wchodziła w skład starożytnej rzymskiej prowincji Panonia. Na te tereny w X wieku zaczęły napływać plemiona Madziarów czyli Węgrów. Co nie udało się księciu Gejzie to potrafił dokonać jego syn Stefan, który zjednoczył Madziarów i został pierwszym królem Węgier. Zarówno ustrój państwa jak i panowanie oparł on na korzeniach chrześcijańskich. O wielkości króla Stefana świadczy najlepiej to, że pół wieku po swojej śmierci w roku 1083 został świętym i patronem Węgier.

W historii Polski i Węgier jest wiele wspólnych wydarzeń, a jedną z piękniejszych kart zapisał gen. Józef Bem. Pochodzący z Tarnowa generał stał się później bohaterem Polski i Węgier. Tam stanął na czele powstania węgierskiego w okresie Wiosny Ludów zmierzającego do uwolnienia od austriackiego cesarstwa Habsburgów. Walcząc o wolność Węgier walczył o nieistniejącą Polskę i szukał oparcia w ówczesnym mocarstwie Turcji, gdyż tylko Turcja i Iran (Persja) jako jedyne nie uznały rozbiórów Polski. Choć samo powstanie upadło, to generała Bema zaliczono w poczet bohaterów Węgier i nazywa się go tam po naszymu „Ojczulkiem” – doceniając jego wkład w węgierską historię.

Tak się złożyło, że tak Węgry jak i Polska uzyskały swoją niepodległość i niezależność w podobnym czasie, lecz w nieco innych okolicznościach. Po pierwszej wojnie światowej, w wyniku postanowień traktatu wersalskiego Węgry zostały znacznie okrojone terytorialnie. Piękne Karpaty Zachodnie, za którymi znajduje się Wielka Nizina Węgierska, stała się miej-

scem strategicznym, bo przebiegały tam drogi handlowe. Tędy wiodły też szlaki kurierskie z czasów II wojny światowej. Poruszali się nimi legendarni już dziś kurierzy jak Julian Zubek, Roman Stramka, Jan Freisler i inni, którzy z narażeniem życia dokonywali przerzutu na trasie Warszawa - Budapeszt - Warszawa poczty, materiałów, a także ludzi ściganych przez gestapo. Jednym z tych bohaterskich kurierów był również Jan Karski.

To właśnie Jemu przydarzyło się w 1940 r. wpaść w ręce gestapo w rejonie Preszowa na Słowacji. Torturowany usiłował dokonać samobójstwa i ciężko ranny został przewieziony przez Niemców do sądeckiego szpitala. Działający w strukturach PPS Józef Cyrankiewicz (późniejszy premier) zlecił jego uwolnienie, w czym pomogli pracownicy szpitala. Po udanej akcji Jan Karski zbiegł, za co w odwecie gestapowcy zamordowali około 20 osób. Tenże kurier był oficerem AK i jako pierwszemu udało mu się przekazać rządowi angielskiemu raport o Żydach mordowanych przez hitlerowców w obozach koncentracyjnych w Polsce.

Na kilka lat przed wybuchem I wojny światowej brat mojej babci po stronie mamy Wincenty Myjak pochodzący

z Gminy Łącko zapisał się w historii naszego regionu. Był on zamożnym gospodarzem i działaczem ludowym. Sprawował urząd wójta w Zagorzynie a w latach 1908 - 1913 był posłem ludowców do Sejmu Krajowego we Lwowie. Natomiast w latach 1911 - 1918 był posłem Ziemi Sądeckiej w Krajowym Sejmie Galicyjskim. Tym samym zasiadł wraz z Węgrami w parlamencie austriackim w Wiedniu. Przez kilka lat był członkiem Rady Naczelnej Pol-

skiego Stronnictwa Ludowego, a potem jako PSL-Piast. Jego chałupa wyglądająca jak dwór została odtworzona i znajduje się w Skansenie Etnograficznym w Falkowej. Pieczętowanie domu posta, zwłaszcza zaś izbę, kuchnię i gabinet posta. Wiejskie meble stoją tu obok mieszczańskich. "Błogosław Boże temu domowi" - głosi napis z datą 1884 na belce w głównej izbie.

A jak wyglądają nasze współczesne kontakty z Węgrami. Minęło kilka lat od zawarcia umowy z dnia 21 maja 2007 roku między Gminą Kamionka Wielka a miejscowością węgierską Melykut. W ramach realizacji porozumienia odbyło się kilka spotkań zarówno na Węgrzech jak też w Polsce, o czym Gminne Więści na bieżąco informowały. Sze-

roka relacja z partnerskich wizyt zamieszczana także była na stronie internetowej Gminy Kamionka Wielka.

Ponad dwa lata temu w Melykut podczas uroczystości związanych z powstaniem państwa węgierskiego i uzyskania praw miejskich, w miejscowym kościele p.w. Św. Joachima Zespół Regionalny „Skalnik” z Kamionki Wielkiej zaśpiewał „Barkę” i „Czarna Madonnę”. Pomimo nierozumienia śpiewanych słów przez zgromadzonych w kościele Węgrów, widać było wyraźne ich wzruszenie. Było to spontaniczne przeżycie zarówno dla Polaków jak i Węgrów, bo przecież św. Joachim to ojciec Pani Królowej Polski i Wszechświata. Żegnający nas proboszcz tego kościoła powiedział wymowne i krótkie słowa: „Dla Polaków drzwi do plebani są zawsze otwarte”, a burmistrz wręczając symboliczne klucze do miasta, wyraził podobne słowa. Każdemu uczestnikowi naszej delegacji wręczono małego aniołka z prośbą o pamięć i przesłanie słów przyjaźni dla każdego mieszkańca naszej Gminy i całej Polski.

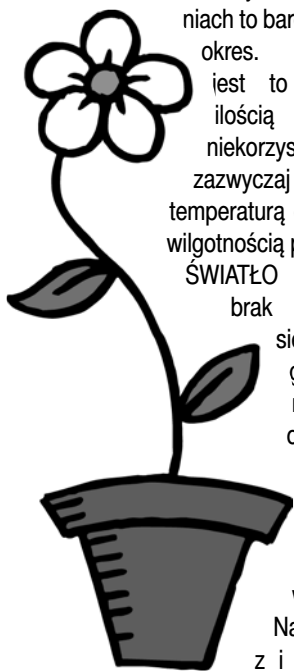
Bo Polak i Węgier to dwa bratanki... Dla mnie ta podróż była przypomnieniem, że kiedyś Polska nie istniała, a u nas była tylko Galicja, jako region wchodzący w skład monarchii austriacko-węgierskiej. To były czasy zaboru austriackiego (najmniej dotkliwego dla Polaków), za panowania cesarza Franciszka Józefa Habsburga.

Choć nic nikomu nie zostało dane raz na zawsze, to niech ta przyjaźń będzie tego pozytywnym wyjątkiem.

Tadeusz Myjak

Fot. K.Ogorzałek (reprodukcja fotografii Wincentego Myjaka ze Zbiorów Sądeckiego Parku Etnograficznego w Falkowej), internet

Pielęgnacja roślin doniczkowych zimą

Zima dla roślin uprawianych w naszych mieszkaniach to bardzo trudny okres. Związane jest to z małą ilością światła, niekorzystną, bo zazwyczaj wysoką temperaturą oraz niską wilgotnością powietrza.

ŚWIATŁO – jego brak objawia się wyciąganiem roślin – są one rzadko ulistnione i tracą atrakcyjny wygląd. Na okres zimowy rośliny stojące

w głębi pokoju staramy się przenieść bliżej okna. Sposobem na wyrównanie niedoboru światła jest obniżenie temperatury, przez co ograniczamy wzrost rośliny. Im niższa temperatura tym rzadziej podlewamy rośliny. Musimy jednak uważać, by nie spowodować ich zasuszenia. Rzadko podlewamy też rośliny z rodziny sukulentów (kaktusów), a niektóre gatunki kaktusów możemy nie podlewać całą zimę

TEMPERATURA – w okresie zimowym większość roślin przechodzi okres spoczynku i wymagają w tym okresie obniżenia temperatury. W ogrzewanym mieszkaniu temperatura rośnie a jednocześnie spada wilgotność powietrza. Wtedy rośliny zaczynają żółknąć i opadają liście. Uzupełnić niedobór wilgoci możemy przez zraszanie powietrza (nie

samych roślin), umieszczanie pojemników z wodą w ich pobliżu i na kaloryferach.

PIELĘGNACJA – w okresie zimy roślin nie przycinamy i nie nabyścujemy. Konieczne natomiast jest przecieranie liści z kurzu, który powoduje zmniejszenie docierania do nich światła. Zimą nie nawozimy roślin z wyjątkiem tych, które w tym okresie kwitną. W trakcie wietrzenia mieszkania zwracamy uwagę aby rośliny nie były narażone na przeciągi i wpływające do mieszkania mroźne powietrze. Zbyt gwałtowne obniżenie temperatury (poniżej 10 C) może powodować uszkodzenie roślin.

Podział roślin pod względem optymalnych dla nich temperatur w okresie zimy:

- w temperaturze około 20 C – Aloes, anturium, difenbachia,

dracena, fiołek afrykański, kroton, maranta, skrzydłokwit,

- w temperaturze około 15 C – Asparagus, azalia, hoja, juka, klawia, paproć, palma, peperomia, szeflera, skrzętnik, trzykrotka,

- w temperaturze 4-7 C – na klatce schodowej, werandzie, w lekko ocieplonym jasnym garażu przezimują: datura, fuksja, kaktusy, mirt, oleander, pelargonie, pierwiosnek kubkowaty, psianka, rozmaryn.

Zadbajmy o to, by nasze rośliny w jak najlepszym stanie przetrwały ten zimowy trudny dla nich czas, aby wiosną mogły zdobić nasze pomieszczenia, tarasy i balkony.

M. Kachniarz

Słodko – kwaśny pomiar prędkości

Uczniowie kl. IV Szkoły Podstawowej w Jamnicy wraz z wychowawczynią wykazali się pomysłowością w walce z piratami drogowymi i zorganizowali akcję „Słodko-kwaśny pomiar prędkości”. Wspólnie z policjantami drogówki nowosądeckiej komendy: sierż.

sztab. Jackiem Sekutowiczem i asp. Maciejem Lasiewiczem zorganizowali patrol, który kontrolował prędkość przejeżdżających obok szkoły samochodów. Dzieci przygotowały kwaśne cytryny i słodczyce oraz tablice „Zwolnij kierowco” i „Brawo kierowco”. Mundurowi

zatrzymywali kolejne pojazdy i sprawdzali, czy kierowcy przestrzegają zasad przepisów ruchu drogowego. Każdy „pirat” za karę otrzymał cytrynę i pouczenie od dzieci. Na szczęście takich przypadków było niewiele. Większość kontrolowanych nie przekraczała dozwolonej prędkości, za co otrzymywali w nagrodę podziękowania od uczniów i słodczyce ufundowane przez sołtysa wsi Jamnica Pana Kazimierza Bochenka.

Akcja wzbudziła dużo pozytywnych emocji wśród uczniów, którzy mogli przyrzec się z bliska pracy policjantów oraz przyczynili się do poprawy bezpieczeństwa na drodze.

Szczególne podziękowania za zgodę na przeprowadzenie akcji kierujemy do Komendanta Policji w Nowym Sączu insp. mgra inż. Marka Rudnika. Powyższa inicjatywa była tylko wstępem do działań podjętych przez szkołę w ramach akcji „Odblaskowa szkoła”.

Katarzyna Obrzut

Fot. autora

Relikwia Krzyża Świętego w Boguszy

Relikwie Św. Krzyża w kościele w Boguszy

Kościół pod wezwaniem św. Antoniego (dawna cerkiew pod wezwaniem św. Dymitra) oprócz wspaniałych ikon, zabytkowych dzieł, arcydzieł barokowej sztuki cerkiewnej cieszy się posiadaniem relikwii, czyli części Krzyża Pana Jezusa. Jest to największa świętość po Najświęt-

szym Sakramencie. Część krzyża, który dźwigał Pan Jezus na swych ramionach i na którym umarł dla naszego zbawienia. Skąd mamy tak cenną relikwie w naszym kościele? Podarował mi ją świętej pamięci ks. Prałat Władysław Sołtys proboszcz z Tropia. Jako kapłan pracował na Wołyniu.

W czasie prześladowania i mordowania polskich katolików w tym rejonie przez bandy ukraińskie udało mu się uciec do Polski. Opuszczając Wołyń zabrał z kościoła Relikwie Krzyża Świętego, żeby jej bandyci ukraińscy nie znieważyli i nie zniszczyli. Relikwia, o której mowa to maleńkie dwie drzazgi drzewa Krzyża Pana Jezusa złożone w formie krzyża i ukryte w złotej kapsułce, przeszklonej z obydwu stron zamkniętej i zaplombowanej pieczęcią biskupa Jerozolimy wyciśniętą na laku. Pieczęć jest zachowana w całości, plomba nienaruszona, co jest gwarancją autentyczności relikwii. Drzazgi krzyża są widoczne przez szkło kapsułki. Opisana kapsułka jest wmontowana w bardzo okazałym rokokowym, ręcznie bogato zdobionym krzyżu mosiężnym z XVIII wieku w całości pozłoconym, więc relikwia ma 2000 lat.

Jest w naszym kościele stale wystawiana do publicznego kultu. Ze czcią całujemy ją po Gorzkich Żalach, w każdy piątek i przy różnych okazjach. Świadomość czym jest ta święta relikwia zbliża nas do Pana Jezusa i mobilizuje do adoracji Męki Pańskiej i ufności, że cierpiący na tym drzewie Pan Jezus na pewno wysłucha naszych modlitw skoro podarował nam tak cenną pamiątkę swej męki. Przed tym krzyżem nawet Łotr się nawrócił, a Pan Jezus ogłosił go świętym.

Są na świecie liczne sanktuaria, ale w pierwszym ich rzędzie wypada ustawić kościoły posiadające relikwie Krzyża Świętego. Tak więc kościół św. Antoniego w Boguszy posiada wyjątkową rangę. Zachęcam wszystkich czytelników tego pisma, żeby przychodzili do naszego kościoła na modlitwę przed tą świętą relikwią, zwłaszcza w różnych potrzebach, bo u stóp krzyża wszystko można wymodlić.

„Poza krzyżem nie ma innej drabiny, po której można by dostać się do nieba” (słowa św. Róży z Limy).

Ks. Prałat Mieczysław Czekaj

Fot. Michał Koziak

Kiedy myślę Ojczyzna...

Męczeństwo Księdza Prymasa

60 lat temu uwięziono kardynała Stefana Wyszyńskiego

Nie sposób wyobrazić sobie dziejów Polski XX wieku bez postaci prymasa Stefana Wyszyńskiego. Rola, jaką odegrał w historii polskiego Kościoła i narodu jest nie do przecenienia. To rola prawdziwego przywódcy i duchowego przewodnika milionów Polaków, którzy w niezłomnym Prymasie znajdowali oparcie. Dzięki niemu mieli siłę oprzeć się komunistycznej dyktaturze. Heroiczna postawa Prymasa Wyszyńskiego połączona z jego mądrością pozwoliła ocalić Kościół w najtrudniejszym okresie stalinizmu.

Po głośnym non possumus aresztowanie Prymasa było już tylko kwestią czasu. Późnym wieczorem 25 września 1953 roku do siedziby kardynała Wyszyńskiego na ulicy Miodowej wtargnęło kilkunastu funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa z zamiarem aresztowania go. Sam kardynał spodziewał się tego kroku w „Zapiskach więziennych” będących nie tylko kroniką wydarzeń, ale też dziennikiem duchowym pisał, że to jest w jakiś sposób oczywiste, że on pochodzący z pokolenia kapłanów- męczeń-

ników podzielił choć częściowo ich los. Uwięzienie traktował jako ofiarę za Kościół. Dowodzący całą akcją funkcjonariusz przekazał prymasowi pismo z decyzją rządu. Kardynał miał być natychmiast wywieziony ze stolicy i umieszczony w miejscu odosobnienia. Funkcjonariusze zabrali Prymasa do klasztoru Kapucynów w Rywałdzie. Dla więźnia przeznaczono celę na pierwszym piętrze i zabroniono wyglądać przez okno, które zresztą dokładnie oklejono. Pilnowało go około dwudziestu tajniaków. Całą noc przed drzwiami jego celi stał jeden ze strażników. Nie wyrażono zgody, aby mógł odprawić mszę świętą w pobliskim kościele. Po pięciu dniach na prośbę ks. Prymasa dostarczono sprzęt liturgiczny. Odprawił mszę świętą na chwiejącym się biurku, w całkowitej samotności. Przy tym biurku jadł i pracował. Pozbawiony światła wieczorami odmawiał różaniec. Czasami więźniom pozwalano poczytać prasę komunistyczną, w której był zajadłe atakowany. Takimi tekstami komuniści tylko ośmieszali się w oczach większości społeczeństwa, coraz więcej Polaków czerpało informacje z radia „Wolna Europa”. Niespodziewanie nocą z 12 na 13 października przewieziono Prymasa do Stoczka koło Lidzbarka Warmińskiego, ponieważ władze bały się przetrzymywać przywódcę polskiego Kościoła dłużej w jednym miejscu. W Stoczku umieszczono Prymasa w starym, zniszczonym budynku poklasztornym. Parkan z zewnątrz otoczono latarniami. Przejście do klasztoru zostało zamurowane. W budynku panowała wilgoć, wszędzie było zimno. Zimą ściany zamieniały się w lodowe tafle.

W celi zainstalowano podsłuch. Prymasowi przywieziono dwoje współwięźniów ks. Stanisława Skorodeckiego i s. Marię Garczyk. Późniejsze ustalenia Instytutu Pamięci Narodowej wykazały, że oboje byli na usługach Urzędu Bezpieczeństwa i pisali szczegółowe raporty. Zima na przełomie 1953 i 1954 roku okazała się bardzo mroźna. Prymas nabawił się choroby nerek. Do chorego nie dopuszczano jednak lekarzy spoza służb specjalnych. Rząd podjął decyzję o przewiezieniu Prymasa ze Stoczka do Prudnika Śląskiego na Opolszczyźnie. Przeprowadzka ta była korzystna dla ks. Wyszyńskiego ze względu na jego stan zdrowia. W nowych warunkach Prymas powrócił do ustalonego trybu życia. Kontynuował rozpoczętą w Stoczku pracę - pisanie rozmyślań na kanwie roku liturgicznego. Zadanie to było utrudnione z uwagi na brak dostępu do literatury teologicznej. 7 sierpnia 1955 roku nadeszła odpowiedź rządu na wcześniejsze petycje ks. Wyszyńskiego pisane w Stoczku. Komunistyczna władza nie widziała możliwości powrotu Prymasa do domu i pełnienia przez niego funkcji kościelnych, a proponowała jedynie złagodzenie warunków izolacji. Z czasem zwiększono ilość czasopism, które wolno było czytać więźniowi. Kardynał szybko zorientował się, że walka z kościołem trwa, religia jest usuwana ze szkół, a stalinowski terror nie ustaje. 29 października 1955 roku przewieziono Prymasa Wyszyńskiego do położonej u stóp Bieszczad Komańczy. W klasztorze otrzymał do dyspozycji obszerny pokój, a siostry nazaretanki postarały się, by niczego mu nie brakowało. Mógł już otrzymać całą prasę krajową, listy od rodziny i kontaktować się z biskupami. Wokół klasztoru bezpieka zorganizowała swego rodzaju kordon i starała się maksymalnie utrudnić dostęp do Prymasa dla osób z zewnątrz. 31 października ks. Wyszyński otrzymał telegram informujący o przybyciu w najbliższych dniach do Komańczy delegacji episkopatu. Biskupi szli na spotkanie z Prymasem skruszeni, jak ludzie, którzy w ważnym momencie zawiedli. Na widok kardynała Wyszyńskiego ogarnęło ich silne wzruszenie. Płakali jak dzieci. Prymas podniósł ich na duchu tłumacząc im, że większość ich decyzji podyktowana była troską o dobro Kościoła. Zaznaczył, że najważniejsza jest jedność

Kościółu i ona została ocalona. Ponury okres stalinizmu z wolną dobiegał końca. W marcu 1956 roku w trakcie obrad XX Zjazdu Komunistów Sowieckich, na którym potępiono kult jednostki, niespodziewanie zmarł Bierut. Kardynał Wyszyński, któremu obce było uczucie nienawiści, na wiadomość o jego śmierci powiedział: „Jutro odprawię Mszę świętą za zmarłego, już teraz odpuszczam mojemu winowajcy, ufam, że sprawiedliwy Bóg znajdzie w tym życiu jaśniejsze czyny, które zjedną mu Boże Miłosierdzie.” Podczas rocznego pobytu w Komańczy Prymas opracował plan wielkiej ofensywy katolicyzmu w Polsce mającej na celu przeciwstawianie się programowej ateizacji społeczeństwa. Plan kardynała Wyszyńskiego składał się z kilku wielkich inicjatyw duszpasterskich związanych z kultem maryjnym. Wprowadził w życie Jasnogórskie Śluby Narodu (odczytane w święto Matki Boskiej Częstochowskiej 26 sierpnia 1956 roku), program Wielkiej Nowenny przewidziany na lata 1957-1965 połączony z peregry-

nacją kopii obrazu Matki Bożej Częstochowskiej po parafiach i mający na celu przygotowanie narodu do obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski. Obchody roku Milenijnego 1966-1967, których punktem kulminacyjnym było oddanie narodu w macierzyńską niewolę Maryi. W swoim testamencie Prymas Tysiąclecia zapisał „Chciałem obronić Kościół przed zaprogramowaną ateizacją. W stosunku do mojej ojczyzny zachowuję pełną cześć i miłość. Uważałem sobie bronić jej kultury chrześcijańskiej przed złudzeniami internacjonalizmu, jej zdrowia moralnego i całości granic, na ile to leżało w mojej mocy.” Prymas Wyszyński zwycięsko przeprowadził Kościół polski przez okres najbardziej brutalnych rządów dyktatury komunistycznej. Wspaniałe zwieńczenie tej chwalebnej drogi nastąpiło 16 października 1978 roku. Wtedy to nastąpił doniosły dla Kościoła i narodu polskiego dzień wyboru Karola Wojtyły na papieża, a także chwila szczególnej chwały prymasa Stefana Wyszyńskiego. Podczas uroczystości intronizacji Jana Pawła II doszło na oczach całego świata do wzruszającej i wymownej sceny, gdy nowy papież uniósł się z tronu, by ucałować rękę Prymasa Wyszyńskiego.

23 października 1978 roku Jan Paweł II w poruszających słowach podziękował Prymasowi: **Czcigodny i umiłowany Księżu Prymasie! Pozwól, że powiem po prostu, co myślę. Nie byłoby na Stolicy Piotrowej tego papieża Polaka, który dziś pełen bojaźni Bożej, ale i pełen ufności, rozpoczyna nowy pontyfikat, gdyby nie było Twojej wiary, nie cofającej się przed więzieniem i cierpieniem, twojej heroicznej nadziei, twego zawierzenia bez reszty Matce Kościoła, gdyby nie było Jasnej Góry i tego okresu dziejów kościoła w Ojczyźnie naszej, które związane jest z Twoim biskupim i prymasowskim posługiwaniem”.**

Beata Filipowicz

Młodzież potrafi

"Ku wyższym celom jesteśmy stworzeni"

Św. Stanisław Kostka

Występ zespołu "Ziarenka"

Wspomnienie historii

Początek istnienia Grupy Młodzieżowej w Kamionce Wielkiej sięga lat 70 – tych. Na początku była to grupa niewielka, ponieważ zaledwie dziewięćosobowa męsko - żeńska. Ona to właśnie zapoczątkowała rozwój pozostałych grup, które dzisiaj, tak jak zapewne kiedyś, prężnie działają w naszej parafii. Jak możemy przeczytać w Kronice z tamtych lat, niektórzy z owej grupy odeszli dając początek innym. Tak powstała grupa Lektorów, Schola oraz Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży nazywane wtedy jeszcze Grupą Apostolską, nad którą pieczę zaczęli sprawować księża wikariusze. Warto nadmienić, iż z wyżej wspomnianych grup wyrosły liczne powołania kapłańskie. Aż dziewięciu kapłanów

kształtowało w nich swój charakter i umacniało powołanie.

Grupy liturgiczne

W naszej parafii nie brakuje chłopców, którzy chcą służyć Bogu i drugiemu człowiekowi. Jedną z form bliższego kontaktu z Chrystusem jest posługa przy ołtarzu – podczas sprawowania przez kapłana Mszy św. i innych nabożeństw – w roli ministranta bądź lektora. Ich posługa jest jak już wspominałem służbą dla drugiego człowieka, bowiem asystując kapłanowi, uświetniają liturgię i służą całej wspólnotie Parafialnej. Patronem ministrantów jest św. Dominik Savio – jeden z najmłodszych świętych czczonych w kościele powszechnym – on również służył Bogu z wielką radością. Zawołaniem każdego

ministranta i lektora są słowa: "Króluj nam Chryste - zawsze i wszędzie."

Ministranci i lektorzy, przez swoją obecność i służbę, pomagają zrozumieć wiernym, obecnym w świątyni, że uczestniczyć w liturgii znaczy, nie siedzieć jak w kinie albo przed telewizorem, słuchać i oglądać, lecz współdziałać i współtworzyć ją, angażując się czynnie.

Wspólnota ministrancka i lektoraska w naszej parafii liczy w sumie ponad stu chłopców.

Historia takich wspólnot ukazuje także wspaniałe przyjaźnie, które powstały i mogą stać się znakiem dla innych, że w oparciu o takie wartości jak przyjaźń, uczciwość, zaufanie, przebaczenie, bezinteresowność można budować piękne i szlachetne życie.

Dziecięcy Zespół „Ziarenka”

Budując nasz wspólny dom jakim jest parafia, nie można zapomnieć licznej grupy najmłodszych parafian, przeważnie dziewczynek – bo chłopcy powoli zaczynają wchodzić w ich szeregi – tworzących zespół Ziarenka, którym z wielką miłością i zaangażowaniem pedagogicznym opiekują się obecnie Karolina Ziobrowska - Cempa oraz Paulina Nowak. Zespół obecnie liczy niemal 60 dzieci. Poprzez piękny śpiew rozwijają swoje talenty wokalne oraz upiększają modlitwę podczas różnych nabożeństw, a wszystko to, robią dla większej Chwały Bożej, naszej wspólnej radości, a także własnego rozwoju pod względem muzycznym i społecznym.

Przez cnotę, naukę i pracę – służyć Bogu i Ojczyźnie. Gotów!

Obecnie najliczniejszą grupę w naszej Parafii tworzy młodzież zrzeszona w Katolickim Stowarzyszeniu Młodzieży. Przyświecają jej, podobnie jak wymienionym wyżej, równie wspaniałe ideały, którymi są BÓG, HONOR i OJCZYŻNA. Jak już wspomniałem na początku, historia tej grupy sięga lat 70. Od roku 2012 zmieniono nazwę wiążąc się z Katolickim Stowarzyszeniem Młodzieży Diecezji Tarnowskiej, aby być częścią wielkiej diecezjalnej organizacji.

Jednym z patronów młodzieży jest Św. Stanisław Kostka, który za swoją życiową maksymę wybrał słowa: ku wyższym rzeczom jesteśmy stworzeni, i pomimo tego, że żył w XVI wieku to wciąż ma wiele do zaoferowania współczesnej młodzieży. Ukazał bowiem, że w życiu ważna jest odwaga, pracowitość, wytrwałość i stawianie sobie wymagań, a wszystko to trzeba opierać na Bogu.

Od czasu ogłoszenia Błogosławioną Karoliny Kózka, także jej postać staje się coraz bliższą młodzieży, jako patronka oraz bliski wzór życia.

Młodzież wpatrzona w tych Patronów tworzy liczną grupę KSM-owiczów, która obecnie liczy ponad 80 osób. Piątkowe spotkania rozpoczynają się zawsze od Mszy Świętej. Zaanga-

żowanie młodzieży na rzecz parafii jest bardzo konkretne. Uczestniczy bowiem czynnie we wszystkich uroczystościach z nią związanych, a serca i ręce są zawsze gotowe do pracy. Wielką rolę w organizacji pracy i życia KSM-u odgrywa zarząd składający się z 6. osób.

Tym, który jednoczy młodzież jest Chrystus, dlatego na ile można, rozwijana jest troska o jej duchowość, aby jeszcze bardziej się Nim ubogacać. Uczestnikom spotkań nie jest obca modlitwa adoracyjna i czuwania całonocne. Co miesiąc organizowana jest wspólna adoracja Najświętszego Sakramentu. Ponadto, w każdą pierwszą sobotę miesiąca, są organizowane wyjazdy do sióstr Dominikanek w Białej Niżnej na wspólną noc czuwania i modlitwy.

W grupie nie brakuje również sportu – KSM z Kamionki Wielkiej może pochwalić się 1. miejscem w diecezjalnych zawodach w Piłce Siatkowej! Dzięki tej wygranej, w maju będzie reprezentować naszą diecezję na zawodach ogólnopolskich w Częstochowie.

Wszystkim, którzy hojnie wspierają wszystkie grupy działające w naszej parafii szczerym sercem dziękujemy!

Ks. Jacek Janiczek

Fot. Archiwum parafialne

Z poetyckiej szuflady

Zagraniczne wyjazdy

Gdy kogoś zapytasz, co słychać w rodzinie
Poważnie odpowie: córkę mam w Londynie
Syn w Niemczech pracuje, a we Włoszech żona
I każda rodzinka taka rozgoniona

Ci co tam pracują, to tam też mieszkają
A inni bez skutku, pracy wciąż szukają
Płaczą się po dworcach, w zaułkach sypiają
I najczęściej na nic pieniędzy nie mają

Lecz im głupio wracać, boją się wyśmiania
A nie mają nigdzie nic do gadania
Tu kiepskie zarobki, tam poniewieranie
I co się niedługo z rodakami stanie

Bo nie chodzi o to, że wyjeżdżać chcieli
Ale o to, by,, tam” jeździć nie musieli

Franciszka Morańska

Przebudzenie

Do Krakowa, środka Małopolski
Wcześniejszej stolicy Polski
Zewsząd muchy nadlatują
Smoka zbudzić obiecują

A w Warszawie, minister „Jacenty”
Z wdowiego grosza wyciąga procenty
Alienacji poddał „Janosikowe”
Ale czy można zrozumieć jego mowę

Nożyczkami budżet państwa reformuje
Finanse są bezpieczne – obiecuje
A renciści, bezrobotni, młodoci
Nagle stali się „celebrytami”

Ogniem dmuchnął smok na muchy
Wyglądają jak kostuchy
Jedna w rządzie się ostała
Co się ministram nazwała

Lecz bez prawa i równości
Nie będzie sprawiedliwości
Aby zwrócić Polsce jej znaczenie
Konieczne jest społeczne przebudzenie

Tadeusz Myjak

Czy obronimy polski patriotyzm?

Jak co roku już od dziecięciu lat stawiamy sobie to trudne, coraz trudniejsze w naszej polskiej rzeczywistości pytanie: Czy dzisiejsza młodzież, którą odcina się coraz bardziej od polskiej historii, ogranicza się jej dostęp do naszej literatury, zachowa narodową tożsamość? Eliminując z wykazu szkolnych lektur arcydzieła polskie takie jak „Pan Tadeusz”, zamienia się je na książki obce nam kulturowo, propagujące magię, fantastykę, turpizm, a nawet okultyzm. Obecnie wychowuje się młodych ludzi na kosmopolitów – wyzutyk z zakorzenienia, przywiązania do naszych najważniejszych wartości: Bóg, Honor, Ojczyzna.

Przeciwwagą dla tych działań są organizowane w naszych szkołach akademie, konkursy poezji i pieśni patriotycznej. 7 listopada 2013 roku razem

z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Kamionce Wielkiej Międzyszkolna Organizacja Związkowe NSZZ „Solidarność” pracowników Oświaty zorganizowała już IX Gminny Konkurs Poezji i VIII Pieśni Patriotycznej. W tegorocznej imprezie słabiej wypadł konkurs poezji - wzięły w nim udział 4 gimnazja, ale tylko 10 recytatorów. Zastrzeżenia komisji budził dobór repertuaru. Pierwszy etap konkursu rozpoczął się o godzinie 10.30. Recytację oceniało jury w składzie: przewodnicząca polonistka, mgr Maria Durlak mgr Marta Kocemba – teatrolog i Kazimierz Ogorzałek – dyrektor GOK. Pierwsze miejsce w tej konkurencji wywalczyła uczennica Gimnazjum Publicznego w Kamionce Wielkiej Kinga Homoncik, drugą pozycję zajął uczeń ZSZP-G w Królowej Górnej Jakub Siedlarz i na trze-

cim miejscu znalazła się Anna Ruchała z ZSZP-G w Mystkowie. W samo południe rozpoczęły się prezentacje pieśni patriotycznej. Komisja artystyczna, której przewodniczył Zdzisław Sekuła – chórzysta i przewodnik, zauważyła bogaty poziom zarówno merytoryczny jak i wykonawczy prezentowanych utworów. Uczestnicy ze swobodą wykonywali utwory, prezentując wysoki poziom artystyczny. Wysłuchaliśmy występu pięciu solistek. Wszystkie zajęły miejsca na podium I. miejsce zdobyły: Katarzyna Kruczek z Jamnicy i Wiktoria Michalik z Kamionki Wielkiej nr 1. Drugą lokatę zajęły: Kamila Poręba z Mystkowa i Karolina Sekuła z Królowej Górnej. Na trzecim miejscu znalazła się Kinga Jelito z Królowej Polskiej W konkurencji „zespoły” pierwsze miejsce wyśpiewała grupa

wokalno-instrumentalna z Mszalnicy przygotowana przez mgr Izabelę Biskupską. Na drugim miejscu uplasował się zespół instrumentalno-wokalny z Królowej Górnej pod kierunkiem mgra Sławomira Siedlarza, trzecie miejsce zajęła grupa z Kamionki Wielkiej dyrygowana przez Renatę Kmak.

Organizatorzy GOK i MOZ NSZZ Solidarność dziękując wszystkim uczestnikom, nauczycielom przygotowującym wykonawców, dyrektorom szkół biorącym udział w konkursie, a nade wszystko członkom jury za bezinteresowną pracę w komisji liczą na kolejne spotkanie za rok.

M.Kiełbasa

Fot. K. Ogorzałek

Kinga Homoncik

Zespół z SP w Mszalnicy

Zespół z SP w Królowej G.

Konkurs bajek rozstrzygnięty

Każdemu wydaje się, że dzieci żyjące w dobie rozwoju komputerów i innych cudów techniki komputerowej nie czytają książek a zwłaszcza bajek. Nic bardziej mylnego. Przekonał się o tym 25 października br. w sali Gminnego Ośrodka Kultury, gdzie po raz XXII odbył się Gminny Konkurs Opowiadania Bajek. Liczba uczestników tego konkursu świadczy o tym, że zarówno dzieci jak i młodzież chętnie sięga do czytania po bajki. W czasie konkursu na scenie królowały bajki Kraszewskiego, Mickiewicza, Andersena, ale także utwory autorów współczesnych. Tak szeroki liczny repertuar przysporzył komisji oceniającej pod przewod-

nictwem pani Bożeny Patla sporo pracy. Organizatorów Gminnego Konkursu Opowiadania Bajek cieszy to, że młodzi ludzie pomimo dużych atrakcji współczesnej techniki chętnie i licznie biorą udział w tym konkursie, bo przecież bajka rozwija wyobraźnię dziecka, a morały jakie wynikają z bajek to tylko niektóre korzyści, jakie wnosi w życie młodego człowieka treść bajek.

Wszystkim uczestnikom gratulujemy, a opiekunom dziękujemy za ich przygotowanie.

A oto rezultat tegorocznego konkursu:

W kategorii I:

I miejsce otrzymała Amelia

Popieła ze SP nr 1 w Kamionce Wielkiej.

Dwa II miejsca zdobyły Sandra Woźniak ze SP nr 1 w Kamionce Wielkiej i Katarzyna Ziąja ze SP w Królowej Górnej.

Dwa III miejsca otrzymały: Oliwia Ślipek i Wiktoria Kłębczyk ze SP nr 1 w Kamionce Wielkiej

W tej kategorii zostały przyznane wyróżnienia dla: Anny Migacz i Natalii Kos ze SP w Jamnicy, Julii Porębskiej ze SP w Mszalicy i Maksymiliana Kruczka ze SP w Boguszy.

w kategorii II:

Dwa I miejsce otrzymały: Katarzyna Kruczek ze SP w Jamnicy i Karolina Sekuła ze SP w Królowej Górnej.

II miejsce przyznano: Klaudii Michalik ze SP w Królowej Górnej. Dwa III miejsca przyznano Kamili Worytko ze SP w Boguszy i Wiktorii Machaj ze SP w Jamnicy.

W kategorii III:

I miejsce przyznano Magdalenie Pierzchała z GP nr 2 w Kamionce Wielkiej.

II miejsce przyznano Anecie Mężyk z GP w Królowej Górnej.

Dwa III miejsca zdobyły Kinga Kościółek z GP nr 2 w Kamionce Wielkiej i Paulina Cempa z GP nr 1 w Kamionce Wielkiej.

(G.M.)

Fot. K. Ogorzałek

Uczestnicy kategorii I

Katarzyna Kruczek

Magdalena Pierzchała

Boimy się zimy

W ubiegłym roku na moście łączącym Królową Górą z Królową Polską, na rzece Królowka zdarzył się nieszczęśliwy wypadek. Jest to droga powiatowa łącząca Nowy Sącz z Florynką. Tylko Opaczności zawdzięczać można, że nie doszło do tragedii. Przerwane barierki i zniszczone pobocza drogowcy zabezpieczyli prowizorycznie, stawiając różne znaki i likwidując przejścia dla pieszych. Latem bieżącego roku, pod własnym ciężarem spadła

barierka po drugiej stronie mostu. Służby drogowe zabezpieczyli ją likwidując jednocześnie przejście dla pieszych z drugiej strony. Tym sposobem brak jest teraz przejścia dla pieszych, co bardzo dobrze widać na załączonym zdjęciu. Z nieczynnego przejścia z jednej strony mostu, znak odsyła pieszych na drugą stronę na przejście, które właśnie zostało zlikwidowane. Przed nami zima, kiedy to wąski pas drogi zostanie dodatkowo

zwiężony odgarniętym śniegiem, a piesi zostaną narażeni na niebezpieczne przechodzenie przez jezdnię pomiędzy pędzące samochody. Nic nie wskazuje, aby drogowcy zamierzali wyremontować most z barierkami, a mieszkańcy Królowej obawiają się o bezpieczeństwo przechodzących przez most mieszkańców, szczególnie zaś dzieci uczęszczających na lekcje do szkoły. Sytuację pogarsza fakt, że jest to nieoświetlony

odcinek, natomiast w sezonie zimowym widoczność będzie tu znacznie ograniczona. Dlatego zwracamy się do właściwych władz o podjęcie pilnych kroków zabezpieczających pieszych przechodzących przez ten most.

Rystan
Fot. autora

Zimowe utrzymanie dróg

W Powiatowym Zarządzie Dróg w Nowym Sączu, rozstrzygnięty został przetarg na zimowe utrzymanie dróg powiatowych, biegnących przez teren naszej gminy. Wybrano następujących wykonawców:

1. P.U.H. „KOPBUD” Bogusława Romańczyk, Berest 90, 33 – 380 Krynica – Zdrój, tel. 18 474 15 41, 18 474 17 70

- a) droga powiatowa nr 1573K Nowy Sącz – Cieniawa – V standard odśnieżania;
- b) droga powiatowa nr 1581K Piątkowa – Mystków – V standard odśnieżania;
- c) droga powiatowa nr 1576K Nowy Sącz – Florynka – IV standard odśnieżania;
- d) droga powiatowa nr 1577K Kamionka Wielka – Kamionka Wielka: V standard odśnieżania;

e) droga powiatowa nr 1575K Królowa Górna – Ptaszkowa – Grybów – IV standard odśnieżania

Standard IV:

1. Odśnieżanie jezdni na całej szerokości łącznie z poboczeniami na szerokości 0,75m.
2. Posypywanie jezdni na:
 - skrzyżowania z drogami o nawierzchni ulepszonej;
 - skrzyżowaniach z koleją;
 - odcinkach dróg o pochyleniu podłużnym >4%;
 - przystankach i zatokach autobusowych oraz w ich obrębie;
 - łukach poziomych oznaczonych znakami;
 - odcinkach dróg biegnących w sąsiedztwie

cieków i zbiorników wodnych;

- odcinkach dróg biegnących wzdłuż skarp o znacznym nachyleniu.

3. Dopuszcza się przerwy w komunikacji do 2 godzin od ustania opadów lub innych zjawisk atmosferycznych.

Standard V:

1. Zasady utrzymania dróg jak w standardzie IV, dotyczy to odśnieżania i posypywania jezdni materiałem uszarniającym.
2. Dopuszcza się przerwy w komunikacji do 4 godzin od ustania opadów lub innych zjawisk atmosferycznych.

D.J.

Turniej siatkówki

W niedzielę 27.10.2013 r. w Zespole Szkół Podstawowo – Gimnazjalnych nr 2 w Kamionce Wielkiej odbył się Turniej Siatkówki Kobiet o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Kamionka Wielka.

Organizatorami turnieju byli:

- Urząd Gminy w Kamionce Wielkiej,
- Rada Gminna Zrzeszenie LZS,
- UKS Krzemień w Kamionce Wielkiej.

Imprezę otworzył Pan Przewodniczący Rady Gminy mgr inż. Zenon Kruczek, który ciesząc się z obecności drużyn na turnieju, życzył każdej zwycięstwa.

W Turnieju udział wzięły 4 drużyny, a rozgrywki przeprowadzono systemem „każdy z każdym” do dwóch setów wygranych.

Kolejność zajętych miejsc, przedstawia tabela:

Lp		1	2	3	4	Ratio	Pkt.	Miejsce
1	Atomówki	X	25 : 16 25 : 25 15 : 13	25 : 17 25 : 23 :	25 : 10 25 : 14 :	161 : 118 1.3644067	9	I
2	Bejdoki		X	25 : 14 25 : 17 2 : 0	25 : 12 25 : 12 2 : 0	154 : 116 1.3275862	7	II
3	Krzemień			X	25 : 22 26 : 24 2 : 0	100 : 146 0.8356164	5	III
4	Skołnik				X	94 : 151 0 : 4 0.6225145	3	IV

Poziom prezentowanych umiejętności przez kobiety z terenu naszej Gminy ocenić można było na bardzo wysoki, a w ostatnim meczu, który rozgrywały „Bejdoki” i „Atomówki” w większości akcji, dłonie same układały się do oklasków.

Cały Turniej odbywał się w przyjaznej, sportowej atmosferze. Sędzią głównym był uczeń ZSP-G nr 2 w Kamionce Wielkiej Mateusz Trojan, który wzorowo wywiązał się z powierzonej mu funkcji.

Po zakończeniu rozgrywek, nadszedł czas na dekorację dekoracji drużyn, której dokonali obecni przez cały czas trwania zmagania drużyn, Patron Turnieju pan Zenon Kruczek oraz pani Renata Ochwat – Sadowska, która pełniła funkcję sekretarza. Każda drużyna otrzymała pamiątkowy dyplom, za miejsca I -III medale w odpowiednich kolorach, a Najlepsza – PUCHAR!!

Choć zdobyć Puchar mogła tylko jedna drużyna, zapewne wszystkie dziewczyny mogły czuć się mistrzyniami, gdyż wygrały coś więcej niż medale i dyplomy - nowe doświadczenie i świadomość dobrze spędzonego niedzielnego popołudnia z ludźmi ze wspólną pasją. Ponadto dołożyły „cegiełkę” w popularyzowanie aktywnego wypoczynku wśród mieszkańców naszej pięknej Gminy.

Serdecznie podziękowania należą się również Dyrektor ZSP-G nr 2 w Kamionce Wielkiej pani Marii Ruśniak za udostępnienie sali gimnastycznej oraz panu Mariuszowi Popiele za oprawę muzyczną – prezenterką imprezy, a przede wszystkim pracę organizacyjną na rzecz całego Turnieju.

UWAGA!!!

Już teraz zapraszamy wszystkich chętnych do wzięcia udziału w kolejnych turniejach:

≥ „Gminnym Turnieju Siatkówki Mężczyzn o Puchar Sekretarza Gminy Kamionka Wielka”, który odbędzie się 17 listopada 2013 roku w ZSPG w Królowej Górnej oraz

≥ „Gminnym Turnieju Siatkówki Drużyn Mieszanych o Puchar Wójta Gminy Kamionka Wielka”, który odbędzie się dnia 8 grudnia 2013 roku w ZSP-G nr 2 w Kamionce Wielkiej.

(R.O-S.)

Fot. M. Popiele

WF z klasą" w ZSP-G nr 2

„WF z klasą” to nowy program Centrum Edukacji Obywatelskiej, pod honorowym patronatem Minister Sportu i Turystyki oraz Minister Edukacji Narodowej. Głównym celem tej ogólnopolskiej akcji edukacyjnej jest zmieniienie myślenia o lekcjach WF-u w polskich szkołach. Od 15 września br. nasza szkoła ma zaszczyt uczestniczyć w tym pilotażowym programie. Oprócz prestiżu, czeka nas również aktywne realizowanie założeń, do których należą następujące zadania:

1. Zorganizowanie szkolnej debaty dotyczącej udoskonalenia zajęć sportowych i rekreacyjnych w szkole - Sportowy Okrągły Stół (SOS)
2. Wybranie lub opracowanie zadania mającego na celu m.in.: wypracowanie pomysłów na ożywienie sportowe całej gminy, np. z wykorzystaniem infrastruktury Orlików etc.
3. Udokumentowanie podjętych działań na blogu – www.blogiceo.nq.pl/sp2kw/

Pierwszym krokiem po zarejestrowaniu się do programu było zorganizowanie, wspomnianego wyżej SOS.

Na dzień debaty ustalono 14 października (Dzień KEN), gdyż jest

to dzień wolny od zajęć dydaktycznych i w szkole powinny odbywać się zajęcia wychowawcze, a jakby nie było, taka debata idealnie wpisuje się w taki charakter zajęć.

W samo południe na sali gimnastycznej zebrało się ok. 50 uczniów oraz opiekunka Samorządu Uczniowskiego pani Agnieszka Kocemba i pani Dyrektor Maria Ruśniak, aby podyskutować na temat wychowania fizycznego oraz życia sportowego w naszej szkole.

Po krótkim wprowadzeniu w tematykę spotkania przez nauczyciela wychowania fizycznego, przedstawieniu głównego założenia Sportowego Okrągłego Stołu, rozpoczęto debatę, akcentując, iż wszystko co zostanie powiedziane ma służyć wspólnemu dobru, jakim jest atrakcyjna lekcja wychowania fizycznego i bogatsza oferta zajęć pozalekcyjnych, dlatego żadna z wypowiedzi nie podlega ocenie, w myśl zasady KAŻDY MA PRAWO DO WŁASNEGO ZDANIA.

Podczas debaty starano odpowiedzieć się na następujące pytania: co konkretnie chcemy poprawić?, co

możemy zrobić, aby było lepiej?, jakiego wsparcia potrzebujemy?, co można zrobić własnymi siłami? co potrzebne jest z zewnątrz?.

Odpowiadając na pierwsze pytanie mające stwierdzić stan faktyczny zajęć sportowo-rekreacyjnych w szkole ukazano „Plusy” (do których należą, m.in.: częste zawody, gra fair – play, dużo dobrych piłek, różnorakie dyscypliny sportowe, gimnastyka..) oraz „Minusy” (długa rozgrzewka, za mało treningów w innych dyscyplinach, za mało wyjazdów na basen, ściankę, lodowisko, za mało sparingów, za mało zajęć dodatkowych, za mało wf-u, brak takich dyscyplin jak jazda konna, tenis ziemny..).

Młodzież, sama zdecydowała co konkretnie chce poprawić oraz w jaki sposób można to zrobić zaczynając od osobistego zaangażowania.

Jako główne działania wskazała, m.in. na poprawienie aktywności na w-f osób, którym się nie chce (deklaruje, że można to zrealizować poprzez rozmowy z rówieśnikami oraz osobistą postawą, że w-f jest fajny, dopasowanie tematów lekcji do osób unikających w-f, wprowadzenie

„szczęśliwego numerka”, czyli temat jednej lekcji w tygodniu wybierany jest przez wylosowanego ucznia). Podczas dyskusji przyznano, iż do realizacji pewnych zadań potrzebne oprócz osobistego zaangażowania uczniów, również wsparcie innych nauczycieli, zgoda Pani Dyrektor na podejmowanie tych inicjatyw oraz wsparcie finansowe.

Jak wyżej zaznaczono, na uczestnikach programu spoczywa również wybór i urzeczywistnienie jednego z zadań. Po wspólnych ustaleniach, wybrano „Ożywienie sportowe gminy”. Zdecydowano, że można to zadanie zrealizować, poprzez organizację gminnych turniejów:

- Turnieju Rodzinnego w Tenisa Stołowego (debel)
 - Turniej Siatkówki Mężczyzn,
 - Turniej Siatkówki Kobiet
 - Turniej Siatkówki Mix,
- na które już dzisiaj zapraszamy wszystkich chcących dobrze spędzić wolny czas...

Sądząc po aktywności uczestników przez cały czas trwania dyskusji, wnioskować można, iż taka forma rozmowy na tematy ważne, bardzo odpowiada młodzieży, która może wyrazić swoje zdanie, a co najważniejsze poczuć się odpowiedzialnym za realizację wspólnego celu, jakim jest atrakcyjna lekcja wychowania fizycznego (najważniejsza lekcja w szkole) i ciekawa oferta zajęć sportowo – rekreacyjnych, w myśl „Tylko Wszyscy??!! Razem!!!! Możemy więcej!!!!”

Zachęcamy do wspólnego działania i obserwowania naszych poczynąń na stronie www.blogiceo.nq.pl/sp2kw/.

Ze sportowym pozdrowieniem

(MP)

Mistrzowie są wśród nas

W dniu 09.10.2013 roku na terenie lotniska Aero-klubu Podhalańskiego w Nowym Targu, rozegrane, a raczej rozbiegane zostały Igrzyska Młodzieży Szkolnej oraz Gimnazjada.

W Jesiennych Biegach Przetajowych, w których startowali reprezentanci powiatu nowosądeckiego, a wśród nich NASI BOHATEROWIE, tzn. Jakub Nosal (kl. VI) oraz Marta Kocemba (kl. II gimnazjum). BOHATEROWIE, celowo powtórzone słowo z DUŻYCH liter, gdyż plan wykonali na 1000 %.

Jakub Nosal w tym dniu wpisał się na listę NAJSZYBSZYCH MAŁOPOLANCZYKÓW w swojej kategorii wiekowej (1 km), a Marta Kocemba, wybiegała siódmą lokatę na tym samym dystansie.

W zawodach wojewódzkich, czyli w najwyższym szczeblu rozgrywek szkolnych, biorą udział najlepsi zawodnicy z 22 powiatów (ziemskich i grodzkich) w kategoriach wiekowych. Jak podaje organizator w roczniku Jakuba

Nosala, czyli 2001, startowało 104 zawodników, a w roczniku Marty (1999) - 94 dziewczyny.

Gratulujemy wyników uczniom Zespołu Szkół nr 2 w Kamionce Wielkiej, którzy wzorowo reprezentowali nie tylko naszą Szkołę, ale również Gminę i Powiat, gdyż wcześniej musieli przejść eliminacje na tych szczeblach. Zarówno Jakub jak i Marta obronili tytuł z zeszłego roku Mistrzów Powiatu, czym potwierdzili swój sportowy potencjał.

Odbierając zasłużone gratulacje i pamiątkowe puchary wraz z medalami nie dało się odnieść wrażenia, że był to najszczęśliwszy dzień w życiu Jakuba i Marty. Oby więcej takich dni...

Całej społeczności szkolnej należą się ogromne podziękowania za wsparcie w postaci kibicowania, a Pani Dyrektor za umożliwienie wyjazdu na te zawody.

Był to piękny dzień dla naszej szkoły, ukazujący jak wielkie TALENTY SPORTOWE

mamy wśród naszych uczniów. Miejmy nadzieję, że to „czym za młodu skorupka nasiąknie...”

Investujemy w sport dzieci i młodzieży, gdyż nie przypadkowe są słowa Ernesta Hemingwaya „Sport uczy wygry-

wać, sport uczy przegrywać, sport uczy jak żyć”

Ze sportowym pozdrowieniem
Wszyscy??! Razem!!!

(MP)
Fot. autora

Marta i Jakub ze zdobytymi trofeami

WYNIKI

I GMINNEGO TESTU COOPERA

W dniu 06 października w godzinach od 14:00 do 17:00 na terenie Orlika w Królowej Górnej odbył się „I Gminny test Coopera”. W teście wzięły udział 32 osoby. Zarówno dzieci ze szkół podstawowych jak i osoby starsze równocześnie brały udział w biegu. Warunki pogodowe były znakomite, więc każdy chociaż zmęczony, był zadowolony, że udało mu się ukończyć 12 minutowy bieg. Każda startująca osoba po ukończeniu otrzymała certyfikat uczestnictwa, a najlepszym zostały wręczone pamiątkowe statuetki.

W kategorii mężczyzn zwyciężył Piotr Lutostański z Kamionki Wielkiej z wynikiem 2960 m. Drugie i trzecie miejsce zajęli kolejno Mariusz Witowski oraz Dawid Poręba. W kategorii kobiet zwyciężyła Marta Kocemba również z Kamionki Wielkiej z wynikiem 2660 m. Drugie i trzecie miejsce zajęły kolejno Agnieszka Horowska oraz Paulina Baziak.

Większość uczestników zapowiedziała już swoją obecność na kolejnej II edycji Gminnego Testu Coopera.

M. Witowski

Fot. autora

Mistrzowie biegania

Festiwal Biegowy - Krynica 6.09.2013 r.

Niemale sukcesy odnieśli uczniowie z Gminy Kamionka Wielka podczas Małopolskiego Festiwalu Biegowego przy Forum Ekonomicznym w Krynicy.

6 września 2013 r., 32 uczniów Zespołu Szkół Podstawowo-Gimnazjalnych nr 1 w Kamionce

Wielkiej wzięto udział w Festiwalu Biegowym w Krynicy.

Uczestnicy biegu podzieleni byli na 4 kategorie wiekowe:

1. SP kl. I-III
2. SP kl. IV - VI
3. Gimnazjum
4. Liceum

W każdej z 4 kategorii odbyły się 3 biegi eliminacyjne na dystansie 600 m (dziewczęta i chłopcy biegali razem), do finału zakwalifikowało się 30 najszybszych dziewcząt i 30 najszybszych chłopców z każdej kategorii według osiągniętych czasów w biegach eliminacyjnych. Łącznie startowało 921 zawodników.

WYNIKI UCZNIÓW

Z GMINY KAMIONKA WIELKA:

DZIEWCZĘTA kl. I-III:

2. Basiaga Katarzyna	02:24
5. Pazgan Dominika	02:33

CHŁOPCY kl. I-III:

2. Homoncik Piotr	02:13
3. Skorupka Bartłomiej	02:14
4. Żarnowski Kamil	02:15

DZIEWCZĘTA kl. IV-VI:

2. Krok Olga	02:00
7. Rumin Karolina	02:07

16. Kielbasa Marta	02:16
17. Uroda Beata	02:17
CHŁOPCY kl. IV-VI:	
2. Jeleński Kamil	01:51
10. Witnik Jonasz	02:01
14. Hasior Mikołaj	02:03
16. Morański Edmund	02:05
18. Tuczyński Kamil	02:06
22. Homoncik Janusz	02:13
24. Krok Bartosz	02:16

DZIEWCZĘTA kl. I-III Gimnazjum:

9. Cabak Marlena	01:57
12. Kłębczyk Kinga	01:58
19. Filipowicz Patrycja	02:00
22. Górecka Agnieszka	02:00

Laureaci miejsc I-III otrzymali roczne stypendia finansowe.

(S.P.)

Fot. SP nr 1 w Kamionce W.

Mystkowanie na turystycznym szlaku

Korzystając z uroków ostatnich dni lata, 15.09.2013 roku grupa mieszkańców Mystkowa wybrała się na turystyczno-krajoznawczą wycieczkę w Pieniny. Inicjatorem wyjazdu było reaktywowane niedawno Koło Gospodyń Wiejskich w Mystkowie. Wyjazd był okazją do integracji mieszkańców i to okazją w pełni wykorzystaną. Uczestnicy byli w różnym wieku i z różnych przysiółków. Wszyscy w jednakowo świetnej formie. Wędrówka przez Wąwóz Homole, wyjazd na Palenicę i spacer po Szczawnicy były świetną okazją do aktywnego wypoczynku, długich rozmów i bliższego poznania ludzi, a nawet sąsiadów znanych tylko z widzenia. Nie zabrakło też śpiewu i dobrych dowcipów. Wszyscy wrócili pełni wrażeń i pozytywnej energii.

Koło Gospodyń obiecuje, że ciąg dalszy nastąpi...

Agnieszka Janus

Fot. autora

ZŁOTE MYŚLI:

**"Szczęście człowieka na ziemi
zaczyna się dlań, gdy zapominając
o sobie zaczyna żyć dla bliźnich" - Mikołaj Gogol**

Odeszła cicho, jak żyła

Św. pamięci Helena Homoncik odeszła 13 dni przed mającymi się odbyć uroczystymi 88 urodzinami. Przeżyła kalendarzowe 88 lat. Była długoletnią pracownicą szkoły im. św. Kingi w Kamionce Wielkiej. Niezwykle pracowała, mimo licznych obowiązków domowych i rodzinnych była zawsze do dyspozycji szkoły. Dbała o porządek i czuwała nad dziećmi w czasie pobytu w szkole. Ona pierwsza budziła szkołę do życia, otwierając ją na przybycie dzieci i nauczycieli. Przybyła z dalekich

przysiółków podczas zimy dzieci po macierzyńsku otrępywała ze śniegu i pomagała maluchom ubrać się gdy opuszczały szkołę po lekcjach. Z własnej inicjatywy zapalała ogień pod płytą szkolnej kuchenki i przywoływała te zmarznięte dzieci, aby się ogrzały, gdyż nowa szkoła pierwszej zimy była trudna do ogrzania. To ona w czasie stanu wojennego i wzmożonych represji przez ówczesne władze komunistyczne, pomagała zawiesić krzyże w klasach. Uczyła dzieci szacunku dla siebie wzajemnie i przestrzegania dobrych zasad w szkolnej społeczności. Zachęcała dzieci do czytania lektur szkolnych i żywotów świętych własnych patronów. Śledziła losy uczniów po opuszczeniu przez nich szkoły i cieszyła się kiedy dostawali się na studia i kończyli je. Obdarzona doskonałą pamięcią, pamiętała dokładnie wszystkie ważne wydarzenia sprzed wojny i dziejące się we wsi w czasie wojny. Znała dawne podania ludowe wsi, obyczaje i obrzędy. Rozpознаwała także wszystkie rośliny lecznicze rosnące na kamieńskich łąkach i lasach oraz potrafiła je wykorzystać w celach leczniczych. Śp. Pani Helena była wzorową matką, dbała o wykształcenie swoich sześciorga dzieci, co wtedy było bardzo trudne, gdyż gospodarstwo rolne potrzebowało każdej pary rąk. Pracowała ciężko w polu i domu, pomagała mężowi sprzątać w szkole, a jeszcze znajdowała czas

na szycie dla dzieci, na robótki na drutach i czytanie książek. Była osobą spokojną i cichą - domatorką. Nie lubiła nigdzie wychodzić, jeśli nie musiała. Słuchając radia, zapisywała nowości wydawnicze szczególnie z życia świętych, kupowała książki i gromadziła je dla potomnych. Tym co umiała dobrze robić dzieliła się z innymi, np. uczyła robić na drutach: oczka prawe, lewe, nawijane... różne sploty ryżowy, ażurkowy, jodełkowy, warkocze. Była czcicielką św. Kingi i mimo, że już nie pracowała w szkole, bardzo się cieszyła, że ta cicha i pokorna święta stała się patronką szkoły. Rodzina Homoncików od lat była związana ze szkołą. Mąż zmarłej, Józef był długoletnim woźnym w tejże szkole. Przysłowiowa „złota rączka” - ciągle remontował sypiącą się starą szkołę, naprawiał okna, przestawiał piece, co roku własnoręcznie bielił klasy i palił zimą w piecach. Z jego cichą poradą w sprawach wsi liczyli się zawsze młodzi, często zmieniający się kierownicy szkoły. Był niezwykle zasłużony w Komitecie Budowy nowej szkoły w latach 1968-72. Kochał szkołę i żył jej życiem. Zachowajmy w pamięci zmarłych Helenę i Józefa Homoncików.

Bogusława Kłębczyk

XXX Gminny Przegląd Grup Kolędniczych 16.01.2014 r.
X Powiatowy Przegląd Grup Kolędniczych 18-19.01.2014 r.

SADECKIE KOLEĐOWANIE

Wiejski Dom Kultury w Mystkowie

ZAPRASZAMY

GMINNE WIEŚCI

Kwartalnik Społeczno-Kulturalny Gminy Kamionka Wielka

Redaguje Zespół GOK. Redaktor Naczelny, skład, grafika komputerowa - K. Ogorzałek

Wydawca: Gminny Ośrodek Kultury w Kamionce Wielkiej

Adres redakcji: 33-334 Kamionka Wielka, powiat nowosądecki,

tel/fax 0-18) 445-60-29 www.gokkamionka.iaw.pl e-mail: gok@adres.pl

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania nadesłanych tekstów, korekty i zmiany tytułów.

Nie odpowiadamy za treść ogłoszeń a anonimów nie drukujemy.

Herody, Turonie i Draby harcuja od 30. lat

Obchody kolędnicze w okresie Bożego Narodzenia, połączone ze składaniem życzeń i wyprasaniem darów, mają zasięg europejski. Również na całej Słowiańszczyźnie chodziły grupy ustrojonych przebierańców, śpiewających bożenarodzeniowe pieśni, wygłaszających oracje i dających przedstawienia. Znałe były już w średniowieczu. W Polsce pojawiały się we wszystkich regionach, na wsi i w mieście, zwłaszcza w dzielnicach podmiejskich. U nas pierwsze wzmianki o obchodach kolędniczych pochodzą z XVI wieku. Chodzenie po kolędzie jest swoistym wędrownym teatrem ludowym, który kształtował się przez parę wieków, łącząc dawne, jeszcze pogańskie wątki z elementami kultury chrześcijańskiej. Odgrywał ważną rolę w życiu dawnej wsi.

Również w Kamionce Wielkiej i okolicy jeszcze do niedawna zimową nocą grupy kolędujących przebierańców – zawsze tylko mężczyzn lub chłopców – biegały od domu do domu, niosąc mieszkańcom dobre życzenia, wprowadzając śmiech, radość i niezwykle przeżycia.

W dawnej tradycji podstawowym celem kolędowania

było przyniesienie domownikom pomyślności, dobrobytu, obfitych plonów. Ta magiczno-obrzędowa funkcja kolędowania była najważniejsza. Ale istotna też była zabawa, zwłaszcza z ulubionymi dziewczętami, okazja do zaprezentowania swoich umiejętności śpiewaczych, scenicznych czy artystycznie przygotowanych strojów. Niebagatelną rolę odgrywała też możliwość uzbierania jedzenia, a w późniejszym czasie pieniędzy. Przenieśmy się na chwilę myślą do dawnej wsi, biednej, głodnej, zapracowanej, bez elektryczności i telewizorów – wtedy kolędowanie miało wielką moc. Później, w miarę wkraczania na wieś zdobyczy cywilizacji, chodzenie po kolędzie zaczęło zanikać.

Ale nie do końca. Trzydzieści lat temu w Kamionce kolędnicy przybiegli na scenę. To był dla gminy ważny dzień, choć ówczesnie być może niedoceniany. Pierwszy konkurs grup kolędniczych zapoczątkował nowe spojrzenie na tradycję. Zanikł magiczny aspekt kolędowania. Przedstawienia prezentowane na scenie przynosiły po prostu trochę radości, śmiechu, rozrywki. Ale i przypomnienie zwyczajów ojców i dziadów. W tamtym czasie trzeba już było „odkopywać” treść przedstawień, uczyć się na nowo dawnych kolęd

i pastorałek. Ale starsi ludzie pamiętali. Pojawił się Herod z Żydem, Śmiercią i Diabłem, a Turoń, zwany „Byczkiem”, bądź Koza czy Konik wiodły w swoim orszaku Żydów, Cyganów, Dziadów. Draby niemal roznosiły budynek GOK-u w Kamionce, a potem w Mystkowie, rozrzucając słomę i zaczepiając dziewczyny z widowni. Czasem pojawiali się poważniejsi szopkarze czy stateczni Trzej Królowie... Błyszcząca oświetlona gwiazda.

Z początku było tylko kilka grup, a nie wszystkie występy miały wysoki poziom. Po paru latach sytuacja się zmieniła. Prezentowanych zespołów było coraz więcej i coraz więcej zaczęło jeździć do Bukowiny Tatrzańskiej na przegląd ponadregionalny i do Podegrodzia – odkąd ten ostatni jest organizowany. Wiele zespołów przywoziło i nadal przywozi wysokie nagrody.

Niektóre grupy prezentują się od lat. Najbardziej zasłużeni instruktorzy to: Stanisław Kunicki, Józef Trojan, Stefan Kociołek, Danuta Mółka, Krystyna Górską, Sławomir Siedlarz i Jan Głód. Ale stale pojawiają się nowe zespoły. Starsi i młodzi chłopcy, czasem całkiem mali. Przed laty to właśnie dwóch chłopczków z Mszalnicy przypomnieli przepiękne pastorałki, których nauczyli się od babci.

Teraz już wszystkie niemal grupy umieją je śpiewać. Wielki wpływ na prezentowane przedstawienia miał – nieżyjący już niestety – pan Ryszard Górka z Mszalnicy, którego nadzwyczajne wycucie tradycji i umiejętności sceniczne stały się wzorem dla innych. Ekspresyjne przedstawienia herodowe z Kamionki Górnej też mogły być przykładem do naśladowania. Zresztą dobrych grup kolędniczych było mnóstwo, a ostatnie przeglądy pokazują, jak pięknie rozwinęła się inicjatywa podjęta 30 lat temu.

Przygotowanie występu grupy kolędniczej wymaga wiele energii, wysiłku, zaangażowania, a także czasu i trochę pieniędzy. Ale potem jest wielka radość – dla zespołów, jurorów, organizatorów, a także mieszkańców wsi. Przez całe trzydzieści lat, kiedy organizowany jest gminny przegląd grup kolędniczych w Kamionce Wielkiej, a także dziesięć lat, kiedy w Mystkowie gości przegląd powiatowy – sala widowiskowa wypełniona jest po brzegi. Kolędnicy zawsze mogą liczyć na serdeczne zainteresowanie i życzliwość publiczności.

Magdalena Kroh

Fot. K. Ogorzałek

I Gminny Przegląd Grup Kolędniczych odbył się w sali GOK 8 stycznia 1984 roku

Kamionczanki śpiewają już 35. lat

35 lecie swego istnienia obchodził po koniec listopada br. Zespół Śpiewaczy *Kamionczanki*. Uroczystość rozpoczęła się uroczystą mszą świętą sprawowaną przez księdza prałata seniora Stanisława Trytka oraz wikariusza ks. Piotra Felę. W wygłoszonej homilii ks. prałat nawiązał do początków swojej działalności duszpasterskiej w Kamionce oraz powstania zespołu przy Szkole Podstawowej nr 2 w Kamionce Wielkiej. Wskazał na znaczenie kultywowanej przez *Kamionczanki* kultury ludowej, głównie pieśni śpiewanych przez mamy i babcie członkiń zespołu. Wzruszające były te fragmenty homilii, które nawiązywały do dawnych czasów Kamionki i biedy, jaka powszechnie tu panowała.

Po skończonym jubileuszowym koncercie z grata-

cjami i życzeniami pospieszyli: Wójt Gminy Kamionka Wielka Kazimierz Siedlarz i Przewodniczący Rady Gminy Zenon Kruczek, przekazując list gratulacyjny wraz z Nagrodą Wójta Gminy. Nagrodę Starosty Nowosądeckiego wraz z gratulacjami przekazał Członek Zarządu Powiatu Nowosądeckiego dr Ryszard Poradowski. Życzenia od Dyrektora MCK Sokół w Nowym Sączu przekazała Jadwiga Adamczyk. List gratulacyjny wraz z nagrodą wręczył zespołowi także dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Kamionce Wielkiej Kazimierz Ogorzałek. Dalsze życzenia składali: Przewodnicząca Komisji Oświaty i Kultury Rady Gminy Bogumiła Kmak, sołtys wsi Bartłomiej Kłębczyk oraz przedstawiciele zespołów: *Skalnik*, *Mały Skalnik*, *Mszalniczanie* i *Mali*

Mystkowianie i Klub Seniora. Uroczystość uświetnili występem członkowie Klubu Seniora, działającego przy GBP w Kamionce Wielkiej.

Warto przypomnieć, że Zespół Śpiewaczy *Kamionczanki* powstał w 1978 roku (w tym samym co Gminny Ośrodek Kultury). Założony został przez p. Bogumiłę Kłębczyk, ówczesną dyrektorkę Szkoły Podstawowej nr 2 w Kamionce Wielkiej. Później kierowanie zespołem przejęła p. Maria Ruśniak, następna dyrektorka tamtejszej szkoły (funkcję tę sprawuje do dziś). Spośród wielu artystycznych sukcesów *Kamionczanek* na uwagę zasługują: pierwsze i drugie miejsca na Konkursie „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańskiej, czołowe miejsca w Konkursie Muzyk, Instrumentalistów, Śpiewaków Ludowych

i Drużbów Weselnych „Drużbacka” w Podegrodziu i wyróżnienia w Ogólnopolskim Konkursie Kapel, Instrumentalistów i Śpiewaków Ludowych w Kazimierzu n/Wisłą”.

Kamionczanki brały udział w nagraniu telewizyjnym we Wrocławiu do programu „Folkowe nuty” i w nagraniu płyty „Życzymy, życzymy”, dedykowanej papieżowi Janowi Pawłowi II. Nagrały także swoją płytę CD w ramach Fonoteki Sądeckiej.

Zespół ten w swoim repertuarze posiada wiele pieśni pasterskich, miłosnych, obrzędowych i religijnych, toteż jest on prawdziwą skarbnicą kultury ludowej w gminie Kamionka Wielka.

Tekst i zdjęcia: Kogo

„Lachoskie godonie” w Mszalnicy

Od wielu już lat Stowarzyszenie Lachów Sądeckich organizuje doroczny ponadgminny konkurs pielęgnujący gwarę Lachów Sądeckich. Dotychczasowe edycje konkursu organizowane były w gminach: Podegrodzie, Nawojowa i Chelmeć.

Tegoroczny konkurs odbył się w gminie Kamionka Wielka, a dokładnie w Mszalnicy. W tamtejszej Świątlicy Wiejskiej lachoskim godonem popisywali się gawędziarze z Podegrodzia, Olszany, Kłęczan, Kamionki Wielkiej, Boguszy, Mystkowa i Mszalnicy. Konkurs otworzył dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Kamionce Wielkiej Kazimierz Ogorzałek i vice prezes Stowarzyszenia Lachów Sądeckich Jan Smoleń. Konkurs Przeprowadzony był trzech kategoriach wiekowych: dziecięcej, młodzieżowej i dorosłej. Dużą znajomością gwary wykazali się nie tylko uczestnicy konkursu ale także Danuta Mółka, pełniąc rolę konferansjera.

Komisja Artystyczna w składzie:

- Jadwiga Teresa Wronicz – profesor Instytutu

Języka Polskiego PAN w Krakowie

- Benedyk Kafel – etnograf

- Stanisław Kunicki – regionalista

Po przesłuchaniu prezentacji gawędziarzy postanowiła przyznać następujące miejsca:

W kategorii dziecięcej:

I miejsce dla Julii Górki z Mszalnicy

II miejsce dla Katarzyny Mróz z Kłęczan

III miejsce dla Rafała Kielbasy z Mszalnicy

Wyróżnienie otrzymał Jan Wojnarowski z Olszany

W kategorii młodzieżowej:

I miejsce zdobyła Patrycja Ogorzałek z Mszalnicy

II miejsce przyznano Jakubowi Siedlarzowi z Boguszy

III miejsce otrzymał Dawid Rola z Boguszy

Wyróżnienie przyznano dla Dominiki Witkowskiej z Mszalnicy

W kategorii dorosłej:

I miejsce przyznano Czesławowi Majewskiemu z Mystkowa

II miejsce Antoniemu Potońcowi z Olszany

III miejsce otrzymała Zofia Mółka z Mszalnicy

Na Ogólnopolski Konkurs Gawędziarzy Ludowych „Sabałowe Bajania” w Bukowinie Tatrzańskiej w 2014 roku zakwalifikowano zdobywców I i II miejsc w poszczególnych kategoriach wiekowych.

Komisja Artystyczna z zadowoleniem dostrzegła wysoki poziom wykonawczy prezentowanych gwarą opowiadań. Na szczególne podkreślenie zasługuje naturalność z jaką młodzi wykonawcy prezentowali swoje teksty. Daje to gwarancję, że gwara lachoska jako istotny element dziedzictwa kultury ludowej tego regionu nie ulegnie zapomnieniu.

W przerwie konkursu wystąpiła kapela Zespołu Regionalnego „Mszalniczanie”.

Kazimierz Ogorzałek

Fot. Monika Smoleń, Marek Bieszczad

Julia Górka

Patrycja Ogorzałek

Czesław Majewski

